

Dziennik Łódzki

№ 85.

Piątek, dn. 11 grudnia 1931 r.

Rok I.

Redakcja: ul. Cegielińska № 19, telefon 134-86.
Redaktor przyjmuje od godz. 7—9 wiecz.

Cena 15 gr.

Administracja: ul. Cegielińska 19, tel. 134-86.
Reklamacje przyjmuje się tamże.

KONFERENCJE min. ZALESKIEGO z angielskimi mężami stanu.

Doniosłość polskiej reduty na Wschodzie.

Kwestja bezpieczeństwa i rozbrojenia tematem rozmów londyńskich.

PARYŻ, 10 grudnia. — Dziennik „Le Journal” poświęca swój wstępny artykuł wizycie ministra Zaleskiego w Londynie, będącej zapowiedzią zbliżenia między Anglią a Polską.

„Niema rządu, któryby tak długo, jak to miało miejsce z Anglią, nie chciał zrozumieć roli Polski — pisze autor artykułu Saint Brice.

Za czasów Lloyd George'a Anglia była nietylko obojętna, lecz nawet wrogo usposobiona względem Polski.

Nastąpił później okres zaciekawienia, lecz i pewnej jeszcze nieufności. Anglicy stawali wówczas na kaite niemiecką.

Wiedzą oni, co to ich kosztowało. Czy nie jest to jeden z powodów, które skłaniają ich dzisiaj na Polskę?

Należy oczekiwać doniosłych rezultatów z tego zwrotu w polityce angielskiej.

W chwili, gdy rząd o kierunku wyraźnie konserwatywnym przynajmniej doniosłość reduty polskiej, wyrastającej pomiędzy Sowiecami a Anglią, wartość tej reduty zależy wreszcie i od odporności jej murów i doskonałości jej uzbrojenia.

Odnajdujemy tu kwestję rozbrojenia, stanowiącą prawdopodobnie jeden z głównych czynników, które wywołały zaproszenie do Londynu ministra Zaleskiego.

Rozbrojenie jest, jak wiadomo, ulubionym konikiem Anglików. Nie ulega wątpliwości, że minister Zaleski znajduje w tej kwestji specjalnie trafiające do przekonania Anglików argumenty. Nie omieszka przedstawić im sytuacji Polski, która wystawiona jest na większe jeszcze ryzyko, niż Francja, a która wobec tego ma prawo do żądania gwarancji swego bezpieczeństwa.

Nie należy zapominać, że Polacy popierają całkowicie tezę memoriału francuskiego, złożonego do Ligi Narodów w sprawie rozbrojenia.

LONDYN, 10. 12. (PAT) — Rozmowa z sir Johnem Simonem trwała całą godzinę w atmosferze serdecz-

nej i dotyczyła aktualnych zagadnień narodowych, specjalnie spraw rozbrojenia. Wieczorem sir J. Simon podejmował min. Zaleskiego obiadem w Claridge. Ze strony polskiej w obiedzie wzięli udział amb. Skirmunt i dyr. Szumlakowski. Ze strony an-

gielskiej, min. wojny I. Heilsam, podsekr. stanu m. s. zagr. Eden i były min. spraw zagranicznych lord Reading. Obecny był również ambasador francuski Fleurbaey.

LONDYN, 10. 12. (PAT) — Pan minister Zaleski odbył dłuższą rozmowę z premierem Mac Donaldem.

Wczorajsze obrady sejmu. O czas pracy w przemyśle.

WARSZAWA, 10 grudnia. (PAT.) — Dzisiejsze plenarne posiedzenie Sejmu otworzył marszałek Świątalski odczytaniem zarządzenia p. Prezydenta Rzplitej z dn. 9 listopada r. b. w sprawie odroczenia sesji na dni 30.

Wykonanie budżetu i sprawy formalne.

Następnie marszałek zawiadomił, że otrzymał od prezesa N. I. K. uwagi dotyczące zamknięcia rachunków państwa i wykonania budżetu na rok 1929-30.

Następnie marszałek zreferował sprawę wydania sądom posłów Burzyńskiego i Daneckiego (komuniści), Lewandowskiego i Lecha (Kl. Nar.), Tkaczowca (Zj. Lew. Chłopska „Samopomoc”), Ciołkosza (PPS.), Madejczyka oraz Marjana Dąbrowskiego i Kleszczyńskiego z B. B. W. R. Wnioski odesłano do komisji regulaminowej poczem marszałek przedstawił Izbie pismo posłanki Kirtiklisowej (BB.) o zręczeniu się mandatu poselskiego. Sejm uznał mandat p. Kirtiklisowej za wygasły.

Następnie złożyli ślubowanie posłowie: Galica, Augustyński, Grodzicki i Jurczyk (BBWR), Zahajkiewicz (Klub Ukr.), Pawłowski (Str. Lud.) poczem poseł Moczulski zreferował 4 projekty o zamianie gruntów państwowych znajdujących się w użytkowaniu Liceum Krzemienieckiego, powiatu oświęcimskiego i in. Projekty te przyjęto w II i III czytaniu.

Następnie poseł Sowiński zreferował wniosek o czasie pracy w przemyśle i handlu. We wniosku tym chodzi o wprowadzenie 40-godzinnego tygodnia pracy. Mówca wskazał, że wprowadzenie już 40-godzinnego tygodnia pracy bez uzgodnienia tej sprawy z państwami konkurencyjnymi uderzyłoby nietylko w przemysł ale i w polskiego robotnika. Wobec tego komisja ochrony pracy prosi Izbę o odrzucenie wniosku.

Następnie poseł Sowiński referuje wniosek PPS., dotyczący wprowadzenia tymczasowej ustawy dla walki z kryzysem gospodarczym. Cały ten projekt, zdaniem referenta, robi wrażenie nieprzemyslanego. Mówca omawia obszernie poszczególne rozdziały projektu, wskazując, że wprowadzenie go w życie sięgałoby kosztów wielu miliardów złotych.

Grupa BB poświęciła wiele godzin na przestudowanie tego projektu i doszła do przekonania, że ma on charakter tylko dezorganizacyjny, że doprowadziłby do rozprzężenia życia gospodarczego i do naruszenia waluty. Referent występuje przeciwko projektowi PPS. Następnie poseł Szczerkowski (PPS) i Jankowski (NPR) w dłuższych przemówieniach bronią wniosku o skrócenie czasu pracy. Wniosek o zmianę niektórych postanowień czasu pracy w przemyśle i handlu odrzucono.

Dyskusja.

Izba przystąpiła do dyskusji nad referatem pos. Sowińskiego o wniosku PPS dotyczącym projektu Tymczasowej ustawy dla walki ze skutkami kryzysu gospodarczego. Poseł Rudziński (BBWR) krytykował doktrynę socjalistyczną, której wynikiem jest wniosek zmierzający do rozwinięcia szerokiego systemu inwestycyjnego kosztem wielomiljardowych wkładów. Zdaniem posła Rudzińskiego wniosek PPS jest niebezpiecznym eksperymentem, który mógłby zachwiać walutę. Wniosek, zdaniem mówcy, zmierza do usztywnienia życia gospodarczego a tem samem nie nadaje się do walki z kryzysem. W Polsce potrzeba rządu zdecydowanego dla utrzymania równowagi budżetu i stałej waluty. Rząd pana premiera Prystora zdał egzamin pod tym względem nie pozwalając na eksperymenty w dziedzinie walutowej i podnosząc tem „prestige” narodowy.

Następnie poseł Zaremba (PPS) za-

Zgon gen. Babińskiego.

WARSZAWA, 10 grudnia (PAT). Działo rano zmarł w Warszawie gen. Aleksander Babiński, obywatel ziemski kowieńskiej, kawaler orderu „Polonia Restituta”, znany działacz polski na emigracji w Rosji, poseł do III dąmy, członek Polskiego Komitetu Demokratycznego, który przed wojną wysunął hasło niepodległości Polski.

rzuca rządowi brak planu w naszym życiu gospodarczym. Stając w obronie wniosku PPS mówca twierdzi że wniosek zmierza do tego by stworzyć ład w życiu gospodarczym, aby produkcja odpowiadała konsumcji, a nie zmierza do wywrócenia stosunków wartościowych. Po dłuższej dyskusji i końcowem przemówieniu referenta Izba wniosków PPS odrzuciła.

Projekt zmian ustawy alkoholowej.

W dalszym ciągu posiedzenia poseł Dratwa (BBWR) przedstawił imieniem komisji administracyjnej wniosek posłów stronnictwa ludowego zawierający projekt ustawy w sprawie zmian ustawy o spożyciu i sprzedaży alkoholu. Zdaniem mówcy ustawa w życie weszła tak niedawno i wady jej się dotychczas nie ujawniły. W imieniu komisji administracyjnej referent wnosi o odroczenie wniosku tembardziej, że dotyczy on sprawy drobnej i nieistotnej. Wniosek komisji administracyjnej przyjęto. Następnie szereg projektów w pierwszym czytaniu odesłano do komisji.

Ustawa o zg omadzeniach.

Izba przystąpiła do pierwszego czytania projektu rządowego ustawy o zgromadzeniach publicznych. Przeciwno ustawie wypowiedzieli się ostro pos. pos. Winiański (Kl. N.) Kryszka, Piotrowski (PPS) i Rożek (kom.). Projekt przesłano do kom. administrac. Na tem porządek dzienny wyczerpano. Następne posiedzenie marszałek zapowiedział na wtorek, godz. 10 rano.

Z komisji budżetowej sejmu.

WARSZAWA, 10.XII. (PAT) — Działo się posiedzenie komisji budżetowej sejmu. Poseł Czapiński (PPS.) zreferował jako 1-szy punkt porz. dziennego wniosku o przywrócenie 15% dodatku dla urzędników. W odpowiedzi wicemarszałek Polakiewicz oświadczył, że uzyskana ostatnio równowaga budżetowa nie może być w żaden sposób zachwiana. W związku z zapytaniem jednego z posłów, przedstawiciel rządu obecny na posiedzeniu oświadczył, że pogłoski jakoby rząd zamierzał dokonać dalszej redukcji uposażeń urzędniczych są z gruntu fałszywe. Wniosek PPS. upadł.

Za wnioskiem głosowali jedynie socjaliści. Następnie wicemarszałek Polakiewicz zreferował 2-dobne formalne zmiany w uposażeniach marynarki wojennej, poczem poseł Rudowski zreferował ustawę o dalszych kredytach na budowę linii kolejowej Płock—Sierpc. Z kolei sprawę o dodatkowych kredytach w 1930/31 zreferował Brzóska. Jako ostatni punkt porządku dziennego poseł Pobożny zreferował wniosek NPR., dotyczący uposażeń emerytalnych pracowników kolejowych. Wniosek ten odrzucono.

37-my DZIEŃ ROZPRAW BRZESKICH.

Powódź dokumentów.

Targi między prokuratorem i obroną.

Wyrok oczekiwany jest jeszcze przed świętami.

Po jednodniowej przerwie w procesie brzeskim, rozprawa dzisiejsza, 37 zrzędu, rozpoczęła się ze znacznym opóźnieniem, bo o godz. wpół do 11-ej.

Dziś do sądu przybyli jedynie sami zainteresowani, to zn. poza składem sądu, obrona i oskarżeni.

P. Witos przywiózł ze sobą dodatkową porcję dokumentów, które obrona wykorzystywała.

Pro est wobec wyraźnych aluzji prokuratora

Do przewodniczącego Trybunału, wpłynął list od redaktora naczelnego „Naprzodu” p. Haackera i red. Korolewicz, protestujących przeciwko obraźliwemu o nich zdaniu.

W poniedziałek prokurator wyjaśniając rolę konfidentów w procesach politycznych powiedział:

„W procesie politycznym trudno jest o zebranie dowodów drogą normalną, w każdym procesie politycznym operujemy zawsze konfidentami i kartami służbowymi oraz informatorami, którzy nie przedstawiają się — Haecker czy — Korolewicz, ale jako „Smutny” i „Gregorz”.

Redaktorzy „Naprzodu” podkreślają, że rozumiała jest dla nich obelżywa napaść funkcjonariuszów policyjnych, ale przeciwko niesłusznym inwektywom prok. Grabowskiego protestują.

Po rozpoczęciu rozprawy dzisiejszej p. przewodniczący zwrócił się do prokuratorów z zapytaniem, jakie mają wnioski. Na to zabrał głos prokurator Rauze, oświadczając:

— Będziemy prosić o załączenie do akt sprawy decyzji sądu spolecznego wydziału karnego w Krakowie, co do konfiskaty „Naprzodu”, w którego artykule sąd dopatrywał się zbrodni z art. 65 A.U.K. wbrew temu, co oświadczył p. Haecker. Zeznawał tutaj Władysław Dobroch. Prosimy o załączenie wyroku sądu okręgowego z Radomia, gdzie świadek nie zeznał o tem, a z uzasadnienia wynika, że podburzał na wiecu do nieuległości, nieplacenia podatków i uchylenia się od obowiązków służby wojskowej. Wyrok już uprawomoc. się i w dniach najbliższych Dobroch według zapewnienia prokuratury radomskiej, rozpocznie odsiadki kary.

Adw. Berenson: — A na ile lat został skazany?

— Na dwa lata.

Do atki do „Vorwärtsu” i szubieniczny manekin Witos.

Prok.: — W toku przewodu sądowego obrona Ciołkosza oświadczyła, że załączy do akt sprawy pismo berlińskie „Der Abend” dodatek do Vorwärtsu...

Adw. Berenson: — „Vorwärtsu”.

Prok.: — Obrona nie dołączyła i ja to robię. W artykule pisma „Der Abend” powiedziane jest o przemówieniu p. Ciołkosza wygłoszonym w Berlinie. M. in. znajdujemy tam: „Polska demokracja uważa dotychczasową politykę, uprawianą przez rząd w stosunku do mniejszości narodowych, za fałszywą. Dla nas, mieszkańców dzielnicy krakowskiej, problem Pomorza jest bardzo odległym, jesteśmy skłonni przyznać dostęp do morza bez zajmowania obszaru ziemi”.

Prokurator w dalszym ciągu trzymając w ręku różne dokumenty domaga się załączenia do akt sprawy wyroku sądu okręgowego w Tarnowie, gdzie p. Ciołkosz skazany został za to, że podczas wyborów w 1922 r. utworzył w Tarnowie pochód, na czele którego niesiono wypchany manekin, przedstawiający Witos z numerem 8, wiszącego na szubienicy.

Sąd uznał to za obrazę ówczesnego rządu polskiego.

Adw. Berenson: Jak był skazany pos. Ciołkosz, czy na lata?

Prok. Rauze: Nie, na miesiące czy tygodnie.

Oskarżony Ciołkosz (z miejsca) na 100 zł. grzywny, panie prokuratorze.

Jeszcze o karabinach maszynowych.

W dalszym ciągu prok. Rauze składa dokumenty, mające stwierdzić ilość protestów wyborczych w roku 1922 i 30, jak również okólnik ministerjum sprawiedliwości z d. 26 maja 1930 r. o śpieszne załatwianie spraw protestów wyborczych.

W dalszym ciągu na stole sędziowskim znajduje się list posterunku poljeji w Trzebinie, stwierdzający fakt zatrzymania w dniu kongresu krakowskiego Wojciecha Koriantego w tej miejscowości. W związku — jak mówi prokurator — z ironizowaniem przez obronę wiadomości o przesyłce dwóch karabinów maszynowych do Krakowa, oskarżyciel przedkłada pismo prokuratora sądu okręgowego w Radomiu z listopada b. r. W piśmie tem stwierdza się, iż w miejscowości Zagórz zostały odkopane dwa rosyjskie karabiny maszynowe, znajdujące się w pakach, naoliwione, w stanie zdolnym do użytku. Karabiny te znalezione na gruncie Franciszka Jastalskiego, który należał do działaczy Centrolewu. Jest on obecnie aresztowany.

W końcu prokurator przedkłada pismo „A. B. C.” z 3 lipca 1930 r. i „Robotnika” z 2929 r.

Czarna broszura.

Adw. Berenson: — Czy prokuratura załącza „czarną broszurę” czy też wyciąguje się z zarzutów?

Prok. — Nie składamy.

Adw. Berenson: — Ponieważ prokuratura nie załączyła „czarnej broszury” ja ją załączam, zwracam uwagę, że jest tu i tekst polski, a więc p. wice-min. Stamirowski mógł ją z łatwością przeczytać w jednym języku, jaki posiada.

Następnie adwokaci składają dokumenty.

Dokumenty obrony.

Adw. Rudziński wniósł o załączenie 5 egzempl. „Naprzodu”, wśród nich jedno z listem Mieczysława Mastka do ministra włoskiego p. Grandiego. W liście owym p. Mastek ofiarowuje Grandiemu kwiaty na grób Matteottiego. List napisany został po włosku i umieszczony wraz z tłumaczeniem na język polski.

Adw. Dąbrowski zaraz po tem złożył sentencję sądu apelacyjnego w sprawie częstochowskiej, oświadczenie płk. Sławka w sprawie osadzenia więźniów w twierdzy brzeskiej, odezwy wojewódzkiego komitetu BB. z oceną kongresu, „który odbył się bez wyniku” oraz trzy listy socjalistów niemieckich z Berlina o przemówieniu p. Ciołkosza w sprawie Pomorza. Ponadto obrońca złożył cały szereg przeróżnych dokumentów, a wśród nich wyrok uwalniający Ciołkosza w 1924 r.

Po dłuższym przemówieniu adw. Szumański przedstawił sądowi 17 numerów sanacyjnego czasopisma „Nowa Kadrowa”, nawołującego wyraźnie do zamachu stanu. Obrońca motywuje, że pytania do p. Krygiera, cenzora pism warszawskich, nie odwróżyły tego, co pisał „Nowa Kadrowa”, o której wystąpieniach wspominał w zeznaniu swem b. marszałek Sejmu Rataj. Owe 17 egzemplarzy „Nowej Kadrowej” pochodzą z 1930 roku, marzec, lipiec. Piśmo prowadzone jest przez p. Jakubowski, wiceprezesa Federacji, a więc zastępcy gen. Góreckiego, prezesa legionistów i prezesa Zw. podoficerów.

Rewelacje adw. Szumańskiego.

Obronca podał rewelacyjne dane, zasięgnięte z książki telefonicznej, iż numer telefonu redakcji „Nowej Kadrowej” — 334-88 jest jednym z numerów klubu urzędników państwowych, mieszczącego się w gmachu Min. Spr. Wewn. na Nowym Świecie.

Pismo nabiera przez to cech półurzędowych organu urzędników państwowych i wartość jego ma specjalne znaczenie, bo wychodzi pod boki ministerstwa.

Obronca zaznacza, że pismo to prowadzi p. Antoni Jakubowski, członek komitetu głównego Ligi Mocarstwowej, wiceprezes federacji związków obrońców ojczyzny, prezes związku legionistów okręgu warszawskiego, prezes związku podoficerów rezerwy. Obrońca odczytuje kilka artykułów z pisma „Nowa Kadrowa”, nawołujących do okrojowania konstytucji przez Prezydenta i marszałka Piłsudskiego i występujący ostro przeciw Sejmowi.

Wreszcie adw. Szumański zażądał dołączenia egzemplarza „Słowa Wileńskiego” z 9 kwietnia 1929 r. W piśmie tem umieszczony został art. p. Mackiewicz, poła BB p. t. „Zapowiedź drugiego zamachu stanu”, który ma być uzupełnieniem pierwszego. — Autor nawołuje społeczeństwo, aby nowy zamach przyjęto z rezerwą ale z entuzjazmem, bo pierwszy zamach nie był „wykończony”.

Adw. Nagórski załącza trzy numery „Robotnika” z artykułami, charakteryzującymi stanowisko Centrolewu wobec wieców 14 września.

Prok. Rauze oświadcza, iż przed chwilą urząd prokuratorski otrzymał od sędziego Demanta kilka dokumentów, które przez zapomnienie nie były dołączone do akt. Jest więc kilka ulotek w sprawie manifestacji 14 września w Katowicach podpisanych również przez Stronnictwo Narodowe, jeden numer „Polonii” w tej samej sprawie. Wśród nadesłanych papierów znalazł się również biuletyn informacyjny № 1, odbity na powielacz, o którym miał biegły Pisarkiewicz składać opinie w śledztwie, a którego egzemplarza nie można było znaleźć w aktach.

Obrona przez usta adwokatów Berensona i Sterlinga podnosi pewne wątpliwości co do tego dokumentu, zwłaszcza wobec tak późnego nadesłania.

Adw. Sterling wnosi o ewentualne wezwanie jako trzeciego biegłego prze-

za Związku drukarzy, p. Szczuckiego. Adw. Honigwill prosi o zażądanie z Trybunału stanu akt sprawy przeciwko ministrowi Czechowiczowi.

Apl. adw. Goldfarb składa roczniki „Piasta”, mające charakteryzować stosunek stronnictwa, a w szczególności posła Witosza do zagadnienia praworządności.

Tajemnica skrzynki pocztowej.

W dalszym ciągu apl. adw. Goldfarb w imieniu pos. Witosza składa następujące oświadczenie: W protokole oględzin jest opisana odbitka fotograficzna listu p. Jana Dębskiego do pos. Witosza. Pos. Witosz kategorycznie stwierdza, że podobnego listu nie otrzymał a treść jego była mu nieznaną. Historję tę więc można nazwać „tajemnicą skrzynki pocztowej”.

Adw. Landau oświadcza, że wobec złożenia przez prokuratora numeru „Abendu”, zastrzegła sobie prawo zgłoszenia dodatkowych wniosków, mających ustalić ostatecznie charakter przemówienia oskarżonego Ciołkosza w Berlinie w kwestji Pomorza.

Sąd zarządził następnie przerwę do godz. 2 celem dania możności urzędowi prokuratorskiemu oraz obronie wypowiedzenia się w sprawie zgłoszonych wniosków.

Broszura Vandervelde'a.

Po przerwie prok. Grabowski oponuje przeciwko wnioskowi adw. Sterlinga aby do sprawy załączono listy niemieckich socjalistów, które mają stwierdzić, że Ciołkosz ni wygłaszał mowy, gdzie miał powiedzieć, że Pomorzę winno należeć do Niemiec.

Prok. Grabowski nie wierzy w autentyczność tych listów.

Dalej prokurator Grabowski nie oponuje przeciwko dołączeniu do akt sprawy broszury Vandervelde'a, z warunkiem, że obrona może tylko powoływać się na pierwszą część broszury, to znaczy, że obronie nie wolno się powoływać na ustęp broszury dotyczący Brześcia.

Adw. Śmiałowski wnosi o powołanie świadków z procesu o zamach na marsz. Piłsudskiego i zaś z 14 września. Wnioski te sąd odrzucił.

Na tem obrady zostały zakończone. Dalszy ciąg obrad sądu we wtorek rano.

W dniu tym rozpoczną się mowy prokuratorów.

SENSACYJNE ARESZTOWANIE na Poczcie Głównej w Warszawie.

WARSZAWA, 10.XII. (tel. wł. „Dz. Łódz.”) — Władze bezpieczeństwa, drogą poufnych wiadomości, ustaliły, iż komuniści warszawscy w tych dniach przesyłali do Gdańska znaczny transport tajnych dokumentów i t. zw. „bibuły”.

Dzięki przeprowadzonej ścisłej obserwacji dworców i urzędów pocztowych, udało się wczoraj wywiadowcom urzędu śledczego przychwycić ten transport o sensacyjnej zawartości.

Wywiadowcy, obserwujący w gmachu poczty głównej na placu Napoleona, zwrócili w pewnej chwili uwagę na osobę znanego im komunisty, niejakiego Lejba Bera — Rysia.

Ber — Rys nadawał do Gdańska znacznych rozmiarów przesyłkę poleconą. Oczywiście podejrzanego nadawcę aresztowano i wraz z „wartościową” przesyłką do Gdańska, przewieziono do urzędu śledczego.

Tam okazało się, iż podejrzenie było

trafne, gdyż przesyłka zawierała całe archiwum komunistyczne.

Z wnętrza skrzynki wypakowano: 11 oprawnych zeszytów z odezwaniami, broszurami i okólnikami K. P. Z. U., 11 egzemplarzy broszur „Nasza Prawda”, 11 egzemplarzy rewolucyjnych uchwał plenum C. K. K. P. Z. U., 11 broszur „Więźnia Politycznego” oraz 11 egzemplarzy „Czerwonego Kolejarza”.

Następnie znaleziono wykazy literatury komunistycznej, szyfry i obfitą tajną korespondencję.

Przy rewizji osobistej znaleziono przy Berze — Rysiu szyfry i notatki mocno kompromitujące.

W mieszkaniu prywatnym Ber — Rysia, w domu nr. 54 przy ulicy Nowolipki wykryto walizę z fotografiami i dokumentami.

Znaleziono również gotowy paszport zagraniczny Ber — Rysia na przybrane nazwisko Moika Potoka z Łodzi.

Sowiecki kolos na glinianych nogach.

Piatiletka oglądana przez okulary inżyniera niemieckiego.

W ostatnich czasach mnożą się w prasie zagranicznej korespondencje i feljetyony z Rosji sowieckiej, drukowane przez „naocznych” świadków, a przedstawiające niemal w różowych barwach stosunki panujące w Bolszewji. Pisze się dużo o gigantycznych budowach, o nowych miastach i ośrodkach przemysłowych, powstających w Sowietach jak za dotknięciem różdżki czarodziejkiej; słuchy chodzą o jakichś „metropolisach” i dniprostrójach, o nowych kopalniach rudy, o wspaniałych żłobkach, szpitalach i szkołach. Nie od rzeczy tedy będzie przedrukować fragment z pamiętnika pewnego niemieckiego inżyniera, który miał sposobność przyrzeć się zbliska sfinksowi bolszewickiemu.

Autor pamiętnika został zaangażowany przez Sowietów dla współpracy przy realizacji planu piatiletki, udał się do Rosji, pełen najlepszych myśli, jako, że jest to „spartakowiec” z przekonania, a więc sprzymierzeniec władzy sowieckiej. Pracował w Uralu, gdzie jak wiadomo powstają ośrodki górnicze i fabryczne. Wracając do Niemiec, ogłosił w szwedzkim dzienniku „Dagens Nyheter” garść informacji, o piatiletce i Sowietach.

Trust Nr. 5.

Akcję rozbudowy fabryk i miast objętych przez piatiletkę wykonywało dziesięć trustów. Jan Neubecker przydzielony został do trustu Numer 5. Gdy przybył do Moskwy powitali go koledzy Niemcy. Na liczne zapytania nowego pracownika odpowiadał „dwuznacznie i nie bez ironji”. Przeważnie uśmiechano się na jego widok. Odsyłano go od Annasza do Kaifasza. Jeden z komisarzy rosyjskich wrzeszczał ramionami i od rzekł — no tak — pracuje się, ale jeszcze nie uzgodniliśmy wszystkich szczegółów. — Naczelny inżynier Czekasjin powiedział mu: — Jedź pan na Ural Tam pan się dowie wszystkiego.

Niemiec zabiera manatki i jedzie do miejscowości Salda, gdzie jakoby powstaje piatiletkowe zagłębie. Dorozkarcz nic nie wie, o żadnym nowym mieście, nie słyszał nigdy nazwy „Stalmost”. Po wielu taratach Niemiec dociera na miejsce, Na jego spotkanie wychodzi inżynier, Rosjanin. Legendarne „metropolis” jest poprostupustym placem. Widać początek nowej drogi, kilka baraków, w których gnieźdzą się pracownicy, oraz szkielet drewnianego hangaru. A przecież roboty rozpoczęto w kwietniu — można więc było coś niecoś wykończyć.

Plany w... Ameryce.

Pytam się inżyniera Fomienki czy może mi pokazać plany robót terenów. — Planów niestety nie mogę bo znajdując się jeszcze w Ameryce — powiada inżynier. — Nie rozumiem. Pan chyba musi wiedzieć co tu się będzie budować? Wzrusza ramionami. — Tyle wiem, co i pan. Wiadomo nam, że mają tutaj powstać wielkie warsztaty. Plany opracowuje pewien amerykański inżynier. Wiem tylko, że nazywa się Kahn i że mieszka w Ameryce.

— Jakież to warsztaty zapytuje Fomienkę. — Dalibóg nie wiem. Nie otrzymałmy jeszcze ani rysunków, ani kosztorysów. Spodziewano się, że plan ogólny nadejdzie w sierpniu. Cakamy już czwarty miesiąc.

Pan Fomienko rozporządza jedynie starym rysunkiem wyobrażającym czworobok 500 metrów szerokości na tysiąc długości, ale obecnie postanowiono zmniejszyć budowlę o kilkadziesiąt metrów, zresztą główne biuro w Szwedzku, zmieć to również pierwotny projekt niwelacji terenu. Narazie więc nie można rozpoczynać robót.

Nazajutrz uparty Niemiec jął biegać od naczelnika do naczelnika, gorączkował się, domagał się informacji — wszystko naprzemo. Kierownik robót ziemnych nie umiał powiedzieć, ilu ma

robotników, jaką długość mieć będą szyny kolejki, ile jest wagonów i samochodów ciężarowych.

Okazuje się, że szkielet hangaru przeznaczony dla fabryki betonu ledwie się trzyma „na nogach”. Słupy wetknięte są w glinę i chwijają się jak pijane. Odpowiedział majster, stary robotnicarz w czapce inżyniera, buntując się przeciwko zarządzeniom młodszego od siebie inżyniera Fomienki i z zasady sabotuje rozkazy zwierzchnika. Niemiec wysłał skargę za skargą. Majster otrzymuje awans. Fomienko — nagana. W dodatku zostaje uznany za podejrzanego.

Niewolnicy.

Inżynier Niemiec ma nieustanne zatargi i rozczarowania — sabotują go robotnicy drogowi, oraz murarze. Oczywiście majstrowie — bo robotnicy sprawiają wrazenie zgnębionych niewolników. Piatiletka, która tak imponuje niektórym inżynierom europejskim, jest dla robotników rosyjskich koszmarem.

Większość, to analfabeci. Codzień rozgrywają się denerwujące sceny w godzinach obiadowych. Robotnicy szukają napóżno majstrów, którzy zajmują się rozdawnictwem bonów na posiłki. Bez kartki niema obiadu — bez majstra — niema kartki. Nikt nie dba o robotników i nikt nie chce słuchać ich skarg. Niech sobie radzą jak umieją.

Najgorzej wiedzie się Tatarom. Najmłodszy z póstród nich nie zdążył się nauczyć rosyjskiego języka. Ale zarówno Tatarzy, jak i Rosjanie zdaniem Neubeckera sprawiają wrazenie zablakowanych dzieci, szukających drogi w mrokach.

Narzędzia do pracy były nowe, ale zato wagony kolejki były nędznymi imitacjami zagranicznych modeli — jedne były tak ciężkie, że ich nie można było ruszyć z miejsca, inne wywracały się, inne znowu miały jeszcze kół, ani osi. Gdy nadeszły po całomiesięcznych rozmowach telegraficznych zamówione osie, okazało się że nie pasują do wagonów. Na tysiąc robotników nie było ani jednej porządnej łopaty, narzędzia przypominały kamienną epokę. Wreszcie zdenerwowany inżynier zaproponował zmobilizować chłopów z wózkami chłopskimi. Propozycję jego odrzucono jednogłośnie.

— Jakto? to są metody burżuazyjne, z czasów caratu.

— A cóż to szkodzi. Przynajmniej przyspieszy się roboty — odpowiada praktyczny Niemiec.

Pryncypalni majstrowie.

— A co w takim razie będzie z naszą metodą „mechanizacji”? — odpowiadają pryncypalne bolszewiki.

Obok pojęcia mechanizacji, inny umowny termin mianowicie: „racjonalizacja”, wywołuje zamęt w przemyśle rosyjskim. Każdy warsztat pracy ma anioła stróża w osobie „racjonalizatora”, który pilnuje aby wszystko było wykonane „biurokratycznie”.

W kancelariach piętrzą się stosy listów, raportów, kwitów. Pisarczyki używają co się zowie. Każdy robotnicarz jest opisany, zarejestrowany, musi mieć swój „dossier” zwany „narjadem”. Dość powiedzieć, że kierownik warsztatu stolarskiego w przeciągu jednego miesiąca października musiał sporządzić dla 130 ludzi tysiąc „narjadów”. To nie dosyć. Co dzień się dni odbywa się wielki wiec, podczas którego omawia się program i stan robót. Inżynier naczelny przygotowuje referat, oraz odpowiedzi na idylotyczne zapytania, przysyłane mu na kartkach przed zebraniem przez uczestników wiecu. Ponadto odbywają się zebrania sekcji technicznej inżynierów, a na dobitkę co jakiś czas przybywają na miejsce rozmaite komisje. Nic więc dziwnego, że inżynierowie rzadko kiedy znajdują się w warsztacie.

Najzabawniej brzmią raporty Neubeckera rozkazach idących z góry. Moskwa domaga się hangaru z cementa, wykończonego na 1-go kwietnia, nie podaje jednak dokładnego planu. Inżynier Niemiec nie wie ile ma żądać ton materiału. Od-

powiedź brzmi — Podaj pan bylejaką cyfrę i tak pan nie dostanie.

Innym razem przybywa na Ural „wysoka komisja trustów budowlanych” z Alikinem na czele i oznajmia pracownikom, że na przyszły kwartał ma tutaj powstać dwieście domów.

Ambulatorjum bez lekarstw.

I oto nagle Moskwa przysłała nowy plan „miasta robotniczego”. Właściwie pięć rozmaitych planów. Niebawem ma nadejść plan szósty. Trzeba znowu czekać. Tak mający dostarczyć drzewa do budowy zostaje zlikwidowany, z niewiadomej przyczyny. Robotników brak. A w biurach pracuje stu pisarczyków, „rejestrujących” dwustu robotników, zatrudnionych w kamieniołomach. Nie brak i „sekcji opieki technicznej pracowników, ale niema ani apteki ani środków opatrunkowych.

Ofiary wypadków umierają z braku opieki. Fabryczny lekarz w Salda posiada w swoim gabinecie wspaniałe sterylizatory, którego nie można pusić w ruch, gdyż prąd elektryczny dostarczany przez miejscową stację jest za słaby, zresztą naco sterylizator, gdy niema narzędzi chirurgicznych...

Humorystyczną pointę wspomnień Neubeckera stanowi krótki opis wizyty Kamieniewa, który przybył na Ural z ostatecznym planem robót.

— Nie mogłem powstrzymać się od uwagi — powiada Niemiec — że u nas nie rozpoczyna się robót, zanim się nie sporządzi ich kosztorysu.

Na to Kamieniew tonem wyniosłym: — U was może, ale my nie możemy tracić czasu na takie drobiazgi. Grunt to rytm. Musimy w pięć lat wszystko skończyć.

Tak wygląda piatiletka w oświetleniu praktycznego Niemca, który nie dał się wziąć na kawał.

Szałeńcze plany prof. Piccarda. W 10 godzin z Europy do Ameryki.

BERLIN, 10 grudnia. (PAT). — Prof. Piccard, który dokonał lotu do stratosfery, wygłosił przed mikrofonem Ufy odczyt o problemach przyszłej komunikacji lotniczej.

Piccard oświadczył, że już w niedalekiej przyszłości przeleci w stratosferze w przeciągu 10-in godzin przestrzeń między Ameryką a Europą.

Zwolnienie więźniów stanu w Hiszpanji.

MADRYT, 10 grudnia. (PAT). — Z chwilą ogłoszenia konstytucji uwolniono wszystkich więźniów politycznych.

Nowi laureaci Nobla.

SZTOKHOLM, 10 grudnia. (PAT). — Dziś po południu odbyła się w obecności króla i rodziny królewskiej, rządu oraz korpusu dyplomatycznego uroczystość wręczenia 3 nagród Nobla za rok 1931. Wysokość każdej nagrody wynosi 173.261 koron. Pod odbiór nagrody zgłosiło się dwóch kandydatów (trzeci jak wiadomo poeta Karlfeld — zmarł). Po grzmotwieńiach przedstawiciele akademii szwedzkiej prof. Warburg laureat w dziedzinie medycyny i prof. Bergius laureat w dziedzinie chemji otrzymali nagrody z rąk króla. Wieczorem odbył się uroczysty bankiet na cześć laureatów.

NOWY JORK, 10 grudnia. (PAT). — Generalny konsul norweski w N. Jorku ogłosił, że nagroda pokojowa Nobla na rok 1931 została przyznana wspólnie profesorowi n. jorskiego uniwersytetu „Columbia” M. Butlerowi i znanej działaczce społecznej Jane Addams, 71-letniej przewodniczącej międzynarodowej ligi kobiecej dla spraw pokoju i wolności.

Klub Narodowy contra Dziadosz.

WARSZAWA, 10.12. (Tel. wł. „Dz. Ł.”) W związku z powiedzeniem p. Dziadosza jako świadka w procesie brzeskim, że pos. Rybarski jest figurą operetkową i znanym listem marsz. sejmu Switalskiego, że nie ma zamiaru wyiegać z tego listu żadnych konsekwencji w stosunku do pana Dziadosza, gdyż zeznawał on wyłącznie jako osoba prywatna, a nie jako dyrektor biura sejmowego, odbyło się wczoraj nadzwyczajne posiedzenie klubu poselskiego Str. Nar., na którym uchwalono i stwierdzono, że list w sprawie tej wystosowany

do Klubu Nar. przez marsz. Switalskiego przeczy ustawie o państwowej służbie cywilnej z 1922 r., gdyż jeden z artykułów tej ustawy wyraźnie mówi, że urzędnik i poza służbą winien strzec przepisów i zachowywać się w ten sposób by nie mogło to obniżyć jego powagi i zaufania. Abstrahując od tego p. Dziadosz postąpił niewłaściwie wobec posła, gdzie p. Dziadosz pełni tylko funkcje urzędnicze. Z tego względu Klub Narodowy musi zaznaczyć, że praca sejmu odbywa się w warunkach zupełnie nieprawidłowych.

Ważne pertraktacje

NA TEMAT FUNTA.

PARYŻ, 10.XII. — Między rządem francuskim i angielskim toczą się ważne rokowania w sprawie funtowych depozytów Banku Francuskiego umieszczonych w Londynie, wynoszących około 80 milionów funtów.

Rząd francuski zaproponował, aby Anglia zagwarantowała pewien zgóry określony kurs funta w stosunku do depozytów francuskich. Pod tym warunkiem Bank Francji nie będzie wycofywał tych depozytów.

Rząd Anglii patrzy się na tę propozycję nieprzychylnie. Bankierzy angielscy twierdzą bowiem, że Francja nie zaryzykuje przewalutowania depozytów funtowych na dolarowe, ponieważ operacja ta spowodowałaby dalszą zniżkę funta, a więc ogromne straty dla depozytariuszy francuskich.

NOWY JORK, 10.XII. — Wahania kursu funta są w dalszym ciągu niesłychanie rozległe. Po otwarciu giełdy wczorajszej kurs funta był nieco mocniejszy.

Fatalny upadek na schodach.

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych 56-letnia Marja Neuman zredukowana nauczycielka, schodząc ze schodów domu Nr. 2 przy ul. Zachodniej poslizgnęła się tak nieszczęśliwie, że padając doznała połamania obu nóg. Wezwany do ofiary nieszczęśliwego wypadku lekarz miejskiego pogotowia po udzieleniu jej pierwszej pomocy, przewiózł ją w stanie ciężkim do szpitala.

Bocian w ulicy.

W dniu wczorajszym przechodząca ulicą Zawadzką obok domu Nr. 53, 23-letnia Marja Sobolińska (Kątna 14) dostała nagle bóli przedpodołowych. Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego po udzieleniu jej pierwszej pomocy przewiózł matkę wraz z dzieckiem płci żeńskiej do kliniki św. Elżbiety

LINOTYP

używany w dobrym stanie kupimy. Oferty do admin. „Dziennik Łódzki” pod „Spółdzielnia”.

JERZY NAŁĘCZ

Copyright by „Dziennik Łódzki”.

17)

TRÓJKĄT

BAPHOMETA

Powieść na tle niesamowitych przeżyć pozagrobowych.

Akcja rozgrywa się w pałacach, dancinгах, suterrenach, poddaszach i w labiryncie podziemnej Łodzi.

Streszczenie.

Frank Skopień, znany pod pseudonimem „Blady”, pijak i zwałidroga, aby zdobyć pieniądze na wódkę, ciemnego listopadowego wieczoru wyrwał teczkę z ręki jakiegoś mężczyźni, który, ścigając opryszkę, został zabity przez przejeżdżającą tramwaj.

W teczce były bezwartościowe papiery i parę gazet.

Silne poruszenie wywołało w mieście doniesienie, iż znany przemysłowiec, Karol Wolner, zginął podczas samotnej wycieczki w Tatrach.

Z posród wszystkich pism tylko „Przebieg Codzienny” nie doniósł o wypadku wobec czego redaktor naczelny, Barwiczek, polecił Leszkowi Wirde, reporterowi w wielkim stylu, ustalić, skąd inne pisma miały informacje.

Reporterowi sprawa wypadku Wolnera wydawała się zagadkową i postanowił ją rozwiłać. Współdziałał z nim siostrzeniec, Grądzki, narzeczoną Nelli Kierzkowskiej, sekretarki Wolnera który cały majątek zapisał tajemniczemu stowarzyszeniu p. n. „Intelekt”, z wyróżnieniem dyrektora swej firmy, Olszańskiego. Olszański kochał Nelię. Na Wirde dokonywano parokrotnie zamachu. M in. wynajęto Skopienia, aby zamordował reportera oraz zwłoki jego usunął.

Wirga interesował się poza sprawą Wolnera, działalnością szajki fałszerzy banknotów. Otrzymał na zaproszenie od Olszańskiego, aby odwiedził go w mieszkaniu prywatnym przy szosie Pabjanickiej, o później godzinie wieczorowej.

W drodze do mieszkania Olszańskiego został obezwładniony i wywieziony w niewiadomym kierunku.

Skopień przywiózł ciało reportera do mieszkania swej utrzymanki, żądając pod groźbą noża, aby przetrzymała trupa u siebie przez całą dobę.

Wirga, który był tylko ogłoszony, ocknął się. W momencie kiedy reporter pił wodę podaną mu przez kochankę Skopienia, wszedł do pokoju markiz de Lavallo z rewolwerem w rękę.

Skopień, powróciwszy nazajutrz po zamachu na Wirgę na ul. Marysińskiej, nie zastał ani swej kochanki, ani „trupa” reportera. W obawie, iż jest poszukiwany przez policję, ukrył się Frank w jakiejś melinie, którą opuścił dopiero po otrzymaniu doniesienia, iż policja Wirgi nie odnalazła.

Skopień od 2 tygodni bezskutecznie szukał kochanki, której mieszkanie zostało wynajęte nowym lokatorom.

Znalazł wreszcie poszukiwaną dziewczynę i planąc zemsta chciał ją przebić nożem. W ostatnim momencie Staśka została wyratowana.

Kazia, dziewczyna z ulicy, była kiedyś dobrem dzieckiem porządnych rodziców. Uwidziona przez przemysłowca Boelticha stoczyła się na dno rozpusty i nędzy. Kradła. Pewnej ciemnej nocy wydobyla z futra jednego z przechonów metalowy krążek w mniemaniu, że jest to 5-złotówka. Był to okrągły medalion, ze srebrnym trójkątem, w otoku zaś widniała głowa z rogami i koźlą brodą.

Lup ten odebrał Kazi jakiś młody, elegancki mężczyzna, płacąc jej za to 50-złotowym banknotem.

Młodzieniec podążył ulicą 6-go Sierpnia.

co mogło mu się przydarzyć, lecz o wypadek nie trudno.

Zebrałem się więc na odwagę i zawołałem:

„Kto tam i czego potrzebuje”.

A to jak nie zawyje, jak nie zagrzyta i jakimś żelaziwem zabręczy... Malo brakowało a byłbym padł trupem na miejscu. Serce zaczęło tak mi kołatać, że myślałem, iż całkiem ze mnie wyskoczy.

Chciałem uciekać, a tu ani ręką ani nogą ruszyć nie mogę.

Żle! — powiedziałem sobie. — Przyjdzie ci zginąć marną śmiercią. Poleciałem więc grzeszną duszę swoją Bogu i czekam co dalej będzie.

Słyszę, że coś się na mur skrabie, a języ, a wyje i łańcuchami jakowemsi brząka. Patrzą siedzi na murze jakaś maśkara.

— O Jezul! — rozległy się wśród zebranych przestraszone głosy.

— W czarnym płaszczu, o białej gębie, wielkich zębach i gorejących jak dwa rozżarzone węgle oczach. Gdy wiatr zawionął zobaczyłem pod czarnym płaszczem piszczele — kontynuował dalej swoje opowiadanie Staniszek:

— „Myślę: „Ani chybi tylko ten kościotrup zaraz tu ze mną koniec zrobi”.

Tymczasem ten z muru zeskakuje i idzie do mnie. Gnaty mu chrzęszczą, żelazny łańcuch za nim się wlece. A wyje?! Od tego samego wycia można było zwarjować.

Kościotrup podchodzi do mnie i wyciąga rękę z ogromnymi pazurami.

— A jak pan Staniszek mógł widzieć pazury, kiedy jak sam mówił było bardzo ciemno? — odezwał się Białek, młody chłopak, bardzo krytycznie uosobiony do wszelkiego rodzaju zjawisk nadprzyrodzonych.

— Cicho! — zakrzyczały kobiety, z których przeważnie składało się audytorjum Staniszka — nie przeszkadzać.

— Chociaż było ciemno — odparł Staniszek — to jednak z kościotrupa szło jakieś blade światło, przy którym wszystko można było zobaczyć.

Więc jak kościotrup pazury do mnie wyciągnął to jak się nie przemoję i jak nie zaczęłam uciekać. Jeno się za mną kurzyło. A kościotrup za mną. Słyszałem jak łańcuchem po bruku dzwonił, ale mu uciekłem — zakończył z triumfem.

— Ja to teraz wieczorem będę się bała wychodzić — powiedziała Walentowa.

Spojrzała w okno. Noc już się zbliżała i było ciemno.

— O mój Boże! — poczęła lamentować — noc już na dworze. Jakże ja nieszczęśliwa sama jedna słaba kobieta do domu pójde. Nie daj Jezu spotkania z tym umarlakiem. Może kto z państwa mnie odprowadzi?

Ale nikt nie kwapił się z przyjęciem z pomocą pani Walentowej, która daleko mieszkała i to w pobliżu cmentarza.

— Kościotrup może i tutaj przyjdzie — powiedział z ironją w głosie Białek

— Nie daj Boże w złą godzinę wymówić — zaprotestowała płaczliwie Walentowa — bo gdyby przyszedł... — przerwała rozpoczęte zdanie.

W sieni rozległy się kroki, chrzęst i brzęk.

U wszystkich zrodziła się jedna myśl.

— Kościotrup idzie.

Twarze zebranych powlokły się śmiertelną błądzą. Kilka par oczu zwróciło się w kierunku drzwi, po których ktoś szybko wodził ręką, szukając widocznie klamki.

Drzwi uchylały się powoli.

Napężenie doszło do zenitu.

Przyspieszone oddechy. W pierśiach tłukły się niespokojne serca.

Wszyscy zerwali się z zajmowanych dotychczas miejsc.

— A, a, a! — słaby okrzyk.

— Dobry wieczór państwu!

Zebrani w małej izbie odetchnęli z wielką ulgą.

Na progu zamiast oczekiwanego kościotrupa stanął Ignacy Smalski, posterunkowy policji z jowialnym uśmiechem na twarzy, którego mocno amarantowy nos świadczył, że jego właściciel jest zdeklarowanym wrogiem prohibicji.

Smalski powszechnie znany w tych okolicach i ogólnie lubiany za swą przystępną naturę przywitał się z zebranymi, a zwracając się do Staniszka powiedział.

— Słyszałem, że pan Staniszek jakieś bajdy o strachach rozpusza.

— Nie żadne bajdy — odparł urażony Staniszek. — Sam na własne oczy kościotrupa widziałem.

— Jak to było?

Staniszek opowiedział swoją przygodę, nie szczędząc ponurych barw do opisanego zjawy.

Posterunkowy policji, przesądny jak i całe audytorjum pokiwiał głową.

Dalszy ciąg nastąpi.

Czarna zjawa ukazuje się na ulicy

We wszystkich domach w sąsiedztwie cmentarza katolickiego na Dołach wrzało jak w ulu, gdy się pszczoły rąją.

Wszak zdarzył się wypadek niecodzienny.

Ukazał się ni mniej ni więcej jak tylko duch, autentyczny duch, który straszyl przechodniów. Sensacja, jakiej dawno nie przeżywano.

Pierwszym człowiekiem, który natknął się na ducha był Antoni Staniszek, robotnik fabryczny.

Staniszek po tem niesamowitem spotkaniu stał się sławnym w całej okolicy. Do mieszkania jego odbywały się formalne procesje ludzi, którzy u źródła zaspakajali swoją ciekawość.

Antoni Staniszek w zrozumieniu swego znaczenia i powagi, jakiej z tytułu spotkania zjawy z tamtego świata, zażywał informował łaskawie o swej przygodzie.

— Przechodziłem właśnie koło cmentarza — opowiadał — gdy to mi się przydarzyło.

Słowo „to” wypowiedziane z wielką tajemniczością mocno zaakcentował.

— Była godzina jedenasta w nocy, a może i później — ciągnął da-

le — nie wiem tego dokładnie, bo nie mam zegarka. Nagle usłyszałem jęk — spojrział z triumfem na swoich słuchaczy.

— Jęk?!... — powtórzyli przeciągłym szeptem zebrani, oglądając się niespokojnie dookoła.

— Tak — odparł Staniszek, zadowolony z wrażenia jakie wywoływało jego opowiadanie. — Przystanąłem więc i poczęłam nadsłuchiwać. Za chwilę jęk się powtórzył, ale tym razem nie był to zwykły jęk ludzki, lecz raczej jakieś ponure wycie, od którego włosy dębem na głowie mi stanęły.

— O jej! — zapiszczała jakaś kobieta — ja bym ze strachu umarła.

— Niech pani Walentowa nie przeszkadza — mitygowano korpulentną jejmość, która niespokojnie kręciła się na krzeselku.

— Chciałem w pierwszej chwili uciekać. — Staniszek odetchnął głęboko — bo to późna noc, ciemno, żywej duszy nie widać, a nie wiadomo co za lichy tak wyje.

Ale pomyślałem sobie: „Może jaki nieszczęśliwy człowiek pomocy potrzebuje” więc nie po chrześcijańsku byłoby go tak zostawić. Mógł się otruć, złamać nogę, nie wiem zreszta

Kalendarzyk.

Grudzień

11

Piątek

DZIŚ: Damazego P. W.
JUTRO: Aleksandra M.

Wschód słońca 7.33.
Zachód słońca 3.25.
Wschód księżycy 10.36.
Zachód księżycy 17.18.
Długosć dnia 7.58.
Ubyło dnia 9.23.

MUZEUW MIEJSKIE historii i sztuki im. J. i R. Bartoszewiczów (Plac Wolności 1) otwarte w środy, soboty i niedziele od 10—16.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: J. Koprowskiego (Nowomiejska 15) — S. Trawkowskiej (Brzezińska 50), M. Rozenblum (różmiejska 21), M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95), J. Kłupta (Kątna 34) — L. Czyńskiego (Rokicińska 53).

Amnestja dla zrujnowanych podatników.

W związku z kolportowaniem pogłosek o ogłoszeniu amnestji podatkowej, władze skarbowe informują, że wszelkie pogłoski o amnestji są nierealne, natomiast władze skarbowe posiadają uprawnień w kierunku likwidacji zaległości, rozkładania na raty, odkładania terminów płatności i t. p. w odniesieniu do tych firm, które przestały istnieć, które jednak figurują w księgach bierczych. Takie skreślenie, które musi w końcu nastąpić, nie może być traktowane jako amnestja. (b)

Oficjalne wypowiedzenie umowy zbiorowej w wielkim przemyśle pończosznym

Związek wielkiego przemysłu dzianego piąsem swym z dnia 9 grudnia r. b. komunikuje związkowi robotników i robotnic przemyślu dzianego, że z dniem 11 grudnia r. b. wymawia wszystkim robotnikom przemysłu dzianego, ponieważ uważa umowę zawartą w dniu 10-go września r. b., w powodu obecnej konjunktury w tym przemyśle za krepującą. Związki robotnicze przyjęły wyczekującą postawę, nie przedsiębiorąc chwilowo żadnych posunięć.

Akcja protestacyjna pracowników samorządu.

Na zjeździe delegatów związków pracowników samorządowych omawiana była sprawa grożącej obniżki płac przez cofnięcie dodatku samorządowego. Między innymi zgłoszony został projekt przeprowadzenia strajku protestacyjnego jednodniowego w magistratach wniosek ten poddany zostanie pod głosowanie na najbliższym zebraniu delegatów zawodowych pracowników komunalnych i instytucji użyteczności publicznej. (b)

Ruch przedwyborczy w Tusznynie.

W Tusznynie po śmierci burmistrza Domowicza wytworzyła się gielda kandydatów na opróżnione stanowisko głowy miasta. Dotychczas jest aż 14 kandydatów, a czem korzystają restauracje, w których od rana do wieczora uprawia się gitażja wśród przyszłych wyborców.

**O PODPALENIE FABRYKI.
Józef Frenkiel nie przyznaje się do winy.
Trzygodzinne przemówienie oskarżonego.
Zagadkowy sprzedawca tajemniczego płynu.**

W dniu wczorajszym o godz. 10 ej rozpoczął się w sądzie okręgowym w Łodzi proces Józefa Frenkiela, oskarżonego o to, że w dniu 10 września r. b. podpalił swą fabrykę przy ul. Podleśnej 4, celem uzyskania premji asekuracyjnej.

Licznie zebrana publiczność rekrutowała się przeważnie z przedstawicieli kupiectwa i przemysłu.

Punktualnie o godz. 10 dzwonek woźnego ogłosił wejście sądu, którego skład przedstawiał się następująco: przew. Illnicz, sędzia Kubiak i Braun, oskarżał prok. Pawłowski. Bronili adw. Biłyk i Forelle. Poza tem na sali obecnych było 12 biegłych dla oceny wartości maszyn, przyczynę powstania pożaru i w sprawie ubezpieczenia od pożaru.

Po sprawdzeniu personalji oskarżonego woźny zameldował, iż na rozprawę nie stawilo się 9 świadków, których sąd wobec niezgłoszenia usprawiedliwień postanowił ukarać grzywną i sprowadzić pod przymusem.

Na pytanie przewodniczącego oskarżony do winy nie przyznaje się i składa obszernie zeznanie zgodne ze złożonym u sędziego śledczego.

Przew. — Czem oskarżony tłumaczy znajdowanie się w fabryce odpadków, przesiąkniętych naftą.

Trzygodzinne zeznanie oskarżonego.

Oskarżony: — Odpadki takie zwykle poniewieraly się w fabryce.

Przew.: — Ile maszyn znajdowało się w fabryce?

Osk.: — 20 maszyn.

Następuje wyliczenie obiektów, znajdujących się w fabryce.

Na dalsze pytania oskarżony odpowiada, że fabryka przed pożarem pracowała na 2 zmiany, po każdej zmianie sprzątało posadzkę fabryki.

Przew.: — Czem oskarżony tłumaczy sobie przyczynę powstania pożaru?

Osk.: — To pytanie, dla odpowiedzi na które siedzę na ławie oskarżonych. Przypuszczam, iż pożar powstał skutkiem pozostawienia niedopałka od papierosa, lub miało miejsce krótkie spięcie.

Przew.: — Czy oskarżony wychodząc ostatni z fabryki zgasił wszystkie światła?

Osk.: — Tak.

W dalszym ciągu na pytania przewodniczącego oskarżony odpowiada, że do maszyn wymagane było miesięcznie 10 baniek oliwy, nafty zaś znikoma ilość, gdyż gruntowne czyszczenie maszyn, do czego używana była nafta odbywało się raz na trzy mie-

siące, dla czyszczeń przypadkowych używano jeden litr tygodniowo, pół litra zaś zawsze było w zapasie.

Przew. — W jakim celu oskarżony używał tajemniczego płynu, którym był przesiąknięty towar.

Osk.: — Celem obciążenia wagi towaru. Nazwy tego płynu nie znam, jak również nie pamiętam nazwiska agenta, który płyn ten mi dostarczył. Ten tajemniczy płyn, jak się sąd wyraził, był przedmiotem niemal każdego posiedzenia zarządu fabryki.

Na pytanie przewodniczącego, czy oskarżonemu znane są zeznania Sobolewskiej, oskarżony oświadcza, że tak, lecz w zeznaniach tych, wedle jego słów, są pewne sprzeczności.

Plajta z przed dwóch lat.

Dalej oskarżony opowiada, że przed siódmorstwo swe prowadził 16 lat, zaś pod adresem przy ul. Podleśnej 4 — przez 8 lat, przymtem zaznaczył, że w roku 1929 ogłoszono mu upadłość i postawiono go pod nadzór policyjny, wierzytelcom uregulował jednak w ciągu 18 miesięcy na 15 proc.

Następnie oskarżony podaje miejsce kupna maszyn do fabryki i ceny ich. Obrót tygodniowy z przedsiębiorstwa wynosił 10 000 zł. tygodniowo. W tem miejscu oskarżony określa system ksiąg prowadzonych w swem przedsiębiorstwie.

Ponieważ oskarżony ciągle przemawia tak cicho, że zaledwie przewodniczący i obrońca są w stanie uchwylić zeznania, przewodniczący kilkakrotnie zwraca Frenkielowi uwagę, by nie oszczędzał głosu i mówił głośniej.

Przew.: — Kiedy oskarżony asekurował fabrykę?

Osk.: — W styczniu 1931 r. Fabryka była ubezpieczona na 100 000 zł.

Po tej odpowiedzi na pytania przewodniczącego oskarżony dokładnie określa każdą maszynę, która znajdowała się w fabryce i na jaką sumę każda z nich była ubezpieczona. W końcu oskarżony podał wartość całego inwentarza fabryki na 100 000 zł., t. j. na tyle, na ile się ubezpieczył.

Przew.: — Jakie były aktywa i pasywa przedsiębiorstwa w chwili ogłoszenia upadłości w 1929 r.?

Agent ostrzegł przed niebezpieczeństwem.

Osk.: — Pasywa — 250 000 zł., aktywa — nie pamiętam. Syndykami był wówczas adw. Zauberman. Sumę tę uregulowałem na 15 proc.

Przew.: — Czy agent, u którego oskarżony kupił płyn, uprzedzał, iż jest on niebezpieczny?

Osk.: — Tak.

Przew.: — W jaki sposób odbywało się nasykanie towaru wspomnianym płynem?

Osk.: — Przez nacieranie zwilżoną w płynie szmatą.

Przew.: — Czy oskarżonemu jest wiadomem, ile sztuka towaru po nasyczeniu zyskiwała na wadze?

Osk.: — Jeżeli przed nasyeniem sztuka wynosiła 18—20 kg., to po dokonaniu zabiegu waga podwyższała się do 20—25 kg.

Przew.: — Jak oskarżony tłumaczy fakt przesiąknięcia płynem znajdujących się w fabryce półek, skoro butle z płynem znajdowały się w innym miejscu?

Ponieważ odpowiedź oskarżonego na powyższe pytanie była dla sądu niejasna, wywiązała się między sądem a obrońcą dłuższa dyskusja.

Następnie oskarżony opowiada, że ostatnio przyjmował tylko mniejsze zamówienia, które po wykonaniu były natychmiast przesyłane odnośnym klientom.

Przew.: — Czy agent również przestrzegł przed niebezpieczeństwem ze strony proszku, który również był używany przez oskarżonego?

Osk.: — Owszem, również. Z proszku tego tworzone ciecz oleista.

Ponieważ oskarżony w dalszym ciągu mówi tak cicho, że utrudnia nawet pracę protokolantowi, przewodniczący raz po raz zwraca mu uwagę.

Adw. Biłyk: — Czy agent pouczył oskarżonego, w jaki sposób należy używać płynu?

Osk.: — Owszem. Zaznaczył jeszcze, że płyn posiada własność obciążania towaru o 5 proc., co trwa przez dłuższy czas.

Wadliwa instalacja elektryczna.

Następnie adw. Biłyk przy pomocy pytań stara się wyswietlić tajemnicę przesiąknięcia półek, znajdujących się w fabryce

W dalszym ciągu zeznania oskarżonego na skutek pytań adw. Biłyka, oskarżony opisuje urządzenie mieszkania p. Goeperta, u którego w chwilę po wybuchu pożaru telefonował po straż ognio-

wą. Z odpowiedzi tych wynika, że p. Goepert pocięł swej służącej wskazać telef. z którego następnie oskarżony dzwonił. Wedle słów Frenkiela w mieszkaniu Goeperta miał podobno być jeszcze jakiś mężczyzna, którego poznał w urzędzie śledczym, jako wywiadowcę, a który następnie oświadczył, że oskarżonego w mieszkaniu Goeperta nie widział.

Adw. Biłyk: — Czy instalacja elektryczna była w porządku?

Osk.: — Nie, szwankowała. Zaznaczam, iż w ub. roku naprawiał instalację inż. Eichner.

Dalej oskarżony prostuje tę odpowiedź, oświadczając, iż jak sobie obecnie przypomniał naprawa ta odbywała się przed kilkoma miesiącami.

Na pytanie adw. Biłyka osk. oświadcza, że uszkodzenie instalacji objawiało się w częstym pękaniu korków.

Po 3-godzinnej zeznaniu oskarżonego Frenkiela sąd zarządził przerwę, poczem w dalszym ciągu zeznawał oskarżony, który jednak do sprawy już nie nowego i godnego uwagi nie wnosi.

Następnie sąd przystąpił do badania świadków.

Około godz. 9-ej wieczór wiceprezes Illnicz przerwał rozprawę, odraczając je do dnia dzisiejszego, do godz. 9-ej rano.

W ciągu dnia dzisiejszego przesłuchani będą świadkowie, oraz nastąpią przemówienia stron.

Wyrok spodziewany jest w dniu jutrzejszym.

SPIS LUDNOŚCI w ŁÓDZI.

Życzliwe ustosunkowanie się mieszkańców. — Interwencja u naczelnego komisarza spisowego.

Akcja spisowa na terenie miasta Łodzi rozwija się pomyślnie.

Wczoraj t. t. w drugim dniu spisu akcja została w wielu okręgach ukończona, w innych zaś — o tyle posunęła się naprzód iż oczekiwane należy zupełnego ukończenia jej w dniu dzisiejszym. Jedyne w drobnej części okręgów prace spisowe przedłużą się do końca tygodnia, co wypływa z trudnyh warunków pracy w tych okręgach.

Mieszkańcy wykazują należyte zrozumienie dla bezinteresownej i ofiarnej pracy komisarzy spisowych, którzy od rana do późnego wieczora z podziwu godną wytrzymałością pełnią pracę w swych okręgach. Z raportów komisarzy spisowych wynika, że są życzliwie przy-

mowani przez mieszkańców, nawet wówczas, gdy zgłaszają się do mieszkań w późnych godzinach wieczornych.

Niejednokrotnie notowany jest fakt, że ludność zgłasza do biura naczelnego komisarza spisowego swe spostrzeżenia, co do toku prac komisarzy spisowych. Jeśli meldunki dotyczą nieformalnego postępowania, władze spisowe podejmują niezwłocznie energiczną interwencję.

Praca komisarzy spisowych zyskała w drugim dniu spisu na intensywności.

Komisarze spisowi mają już za sobą ogrom wykonanej pracy nacechowanej żmudnym wysiłkiem i rzetelnym stosunkiem do tak poważnego przedsięwzięcia, jak powszechny spis ludności.

ZAKŁAD KRAWIECKI
LEONARDA HETMANA
ŁÓDŹ

WÓLCZAŃSKA 63. — TEL. 168-90.

NA SEZON ZIMOWY
SPECJALNOŚĆ ROBOTY
FUTRZANE.

Widowiska łódzkie

REPERTUAR.

TEATR MIEJSKI: „Sprawa Dreyfusa”.
TEATR KAMERALNY: „Ona czy jej siostra”.
TEATR POPULARNY: „Urwis”.
TEATR W SALI GEYERA: —
COCTAIL: —

APOLLO: „Nib Jungl”.
ARS: „Przedwojnie”. „Podwójne życie apasza”.
BAJKA: „Indyjski grobowiec”.
CASINO: „Noce paryskie”.
CAPITOL: „Kwiat Algieru”.
CZARY: „Oszust z Teksasu”.
DOM LUDOWY: „Dziewczyna z piekła”.
ERA: „Gehenna miłości”.
GRAND KINO: „Rozwódka”.
LUNA: „Obława w Paryżu”.
MIMOZA: „Uwiedziona”.
OAZA: „Goniec Napoleona”. — „Handel żywym towarem”.
ODEON: „Pan Cytryn z Pomeranii”.
OŚWIATOWY: „Gleida miłości”. — „Więzień z Sing-Sing”.
PRZEDWIOŚNIE: „Janko muzykant”.
PALACE: „On albo ja”.
RECURSA: „Spóźniony romans”.
RAKIETA: „Księżniczka na uryłku”.
SPLENDID: „Miłość Zorżety”.
ŚWIATOWID: I. „Za głosem serca”. II. „Kon i Kelly na froncie”.
UCIECHA: „Gehenna duszy”.
WODEWIL: „Pan Cytryn z Pomeranii”.
ZACHĘTA: „Parada miłości”.
VENUS: „Triumf Cowboya”. Igraszka pieniądza

Teatr Miejski.

Jak to można było przewidzieć, rozgłośna sztuka Rehfischa i Herzoga „Sprawa Dreyfusa” wywołała podczas wczorajszej premiery zromaniła sensację. Pełny dramatyczny napięcia, głębokich konfliktów psychologicznych i etycznych raportów ten, w reżyserji Edmunda Wiercińskiego, dany będzie dziś, w piątek, sobotę i niedzielę wieczorem. W rolach ważniejszych: Dąbrowska, Horecka, Kossocka, Białoszczyński, Brodniewicz, Kempa, Lenk, Madaliński, Mroziński, Winawer.

W sobotę i niedzielę o godz. 4 po poł. po cenach niższych ostatnie powtórzenia powojennej sztuki Buhakowa „Mieszkanie Zojki”.

Teatr Kameralny.

(ul. Traugutta № 1)

Dziś, w piątek, i dni następujących wieca. komedia R. Bracco „Ona czy jej siostra” w której rolę do popisu znajdują: Grabowska, Wasilutynska, Brodniewicz, Krotki i Szubert.

W sobotę i niedzielę o godz. 5-ej po poł. dwa ostatnie powtórzenia kapitalnego „Hau Hau” z Michałem Zniczem. Ceny niższe.

Teatr Popularny.

(Ogrodowa № 18 tel. 178-00)

Dziś, w piątek, o godz. 8 min. 15 wieczorem premiera znakomitej krotcechwi Bohdana Katerwy p. t. „Urwis”. Sztuka przygotowana reżysersko przez Stanisława Skalskiego otrzymała piękną oprawę dekoracyjną p. B. Kudewicza. W roli tytułowej wystąpi ulubienica publiczności łódzkiej p. Jadwiga Helm-Helmńska.

Teatr liter.-art. „COCTAIL”

(Przejazd № 34)

Przygotowania do coctailu w 18 odmianach w całej pełni.

Dziś przedstawienie zawieszono. „U nas inaczej” będzie programem, jakiego Łódź jeszcze nie widziała, ze względu na występy najświetniejszych gwiazd stolicy.

Revelacyjny program będzie jednocześnie programem świątecznym.

„Roznosicielka chleba”.

W Teatrze Popularnym w sali Geyera (Piotrkowska 295) jutro, w sobotę o godz. 6-ej i 9-ej wieczorem dwa przedstawienia (ostatnie) wzruszającego „Domu Podrzućków”. W niedzielę trzy przedstawienia o godz. 3, 6 i 9 wieczorem wesoły wodewil w 3-ach aktach ze śpiewami „Pod białym koniem”. Wejście na widowisko o każdej porze (jak w kinach). Ceny od 30 gr. do 2 zł.

Nie będzie „świąt” w przedalnicztwie. Uruchomienie w przedalnicztwie nie ulegnie zmianie

Dnia 9 b. m. odbyło się posiedzenie zarządu zrzeszenia producentów przędzy bawełnianej w Polsce, na porządku dziennym którego była in. sprawa ustalenia uruchomienia w przedalnicztwie zrzeszonych w kartelu na najbliższy okres od dnia 28 grudnia r. b. do dnia 24 stycznia 1932 roku.

Po dłuższej dyskusji uchwalono nor-

Chleb i mięso. Kwestja wprowadzenia monopolu mięsnego. Doniosła konferencja w Radzie Spożywców związku miast polskich.

Na odbytem ostatnio w Warszawie posiedzeniu Rady Spożywców przy związku miast polskich rozważano kwestję, czy Rada Spożywców uważa za wskazane utrzymać nadal w mocy ograniczenia przemiatowe w dotychczasowej ich formie, czy też uważa raczej za potrzebne obniżenie normy przemiatowej do 50 proc. z pozostawieniem ciemniejszych gatunków mąki oddziaływaniu wolnej konkurencji i wreszcie czy Rada Spożywców uważa za właściwe wprowadzenie drogą rozporządzenia 4-ch typów mąki żytniej o normach przemiatowych na 50%—65%, mąki sitkowej i mąki razowej i odpowiednio do tych rodzajów mąk ustalenie 4-ch gatunków chleba.

Pozatem na porządku dziennym wysunięta została sprawa wprowadzenia monopolu reżniczego na terenie całego państwa.

Posiedzenie odbyło się pod przewodnictwem p. ministra spraw wewnętrznych. Pierackiego.

Za wnioskiem wprowadzenia monopolu reżniczego wypowiedzieli się wiceprezydent m. Łodzi—Rapalski i wiceprezydent

Krakowa inż. Wielgus, t. j. przedstawiciele tych miast, które posiadają rzeźnie, zaopatrzone w nowoczesne urządzenia, zachodzą bowiem wypadki, że do miast tych z prowincji przywożone jest mięso z rzeźni, nieposiadających odpowiednich urządzeń. Zdarzają się wypadki, że mięso po poddaniu oględzinom weterynaryjnym wykazuje zarazki wągrówca i innych chorób zwierzęcych.

Po dyskusji odbyło się głosowanie, w wyniku którego postanowiono zwrócić się do ministerstwa spraw wewnętrznych o wydanie w tej sprawie odpowiednich przepisów.

W końcu Rada Spożywców po dłuższej dyskusji postanowiła sprawę ograniczenia przemiatu i obniżenie normy przemiatowej do 50% z pozostawieniem ustalania pozostałych ciemniejszych gatunków mąki oddziaływaniu wolnej konkurencji—odruciła, zaś sprawę wprowadzenia drogą rozporządzenia 4 typów mąki żytniej o normach przemiatowych na 50%—65% mąki sitkowej i mąki razowej — uchwaliła.

Na tem posiedzenie zamknięto. (p)

Przed wprowadzeniem ustawy. Opieki nad weteranami pracy domagają się związki zawodowe.

W dniu onegdajszym w lokalu polskich związków zawodowych „Praca” odbyło się zebranie sprawozdawcze, zwołane przez komisję dla zbierania podpisów na petycję w sprawie ubezpieczenia robotników na starość.

Przewodniczył p. Dobrowolski.

Obszerne sprawozdanie z dotychczasowej działalności złożył p. Socha, wskazując, że zebrano na petycję do władz kilkadziesiąt tysięcy podpisów głównie wśród włóknarzy.

Komisja ta wysłała 2 delegacje do rządu o przyspieszenie prac nad projektem ustawy o ubezpieczeniu robotników na starość i inwalidztwo.

Mimo przyrzeczeń, otrzymanych w swoim czasie w Warszawie, nie wniesiono dotąd do sejmiku projektu tej ustawy i załatwienie tej tak doniosłej i palącej sprawy ciągle się odwłoczy, a nędra wśród weteranów pracy jest coraz większa.

Zebrani jednomyślnie polecieli komisji, by dalej prowadziła walkę o ubezpie-

czenie na starość i wysłała memorjał do rządu i sejmiku, protestując przeciwko zwłoczce w załatwianiu tak ważnej dla całego polskiego proletariatu sprawy.

Następnie uchwalono; zebrani domagają się 1) od rządu a w szczególności od p. min. pracy, aby w jaknajkrótszym czasie przedłożył sejmowi projekt ustawy o ubezpieczeniu społecznym na starość.

2) od sejmiku, aby wnioski w tej sprawie były w najszybszym czasie załatwione.

Do czasu uchwalenia i wprowadzenia w życie ustawowego ubezpieczenia na starość i na wypadek inwalidztwa winna być organizowana akcja opieki nad weteranami pracy, przyczem koszta tej akcji winny być pokryte przez pracodawców, rząd i samorząd.

Wreszcie postanowiono zwrócić się do magistratu m. Łodzi o podwyższenie w budżecie sumy na pomoc dla inwalidów pracy. (p)

16-letnia złodziejka w charakterze służącej.

16-letnia Janina Ziółkowska była zatrudniona w charakterze służącej u Andrzeja Joachimika przy ul. Wspólnej w Radogoszczu.

Korzystając z nieobecności chlebowadawcy Ziółkowska skradła mu rubin, kilka brylantów i innej biżuterji, poczem zbiegła w niewiadomym kierunku.

Powiadomiona o kradzieży policja wszczęła za złodziejka poszukiwania i odnalazła ją w towarzystwie swego kochanka niejakiego Leona Mikulskiego, który wzięci w krzyżowy ogień pytań podał, iż skradzione przedmioty sprzedał paserowi Bolesławowi Milczarkowi.

W dniu wczorajszym dobrana trójka zasiadła na ławie oskarżonych sądu okręgowego, który pod przewodnictwem

sędziego Kopaczewskiego po rozpatrzeniu sprawy wydał wyrok skazujący Ziółkowską na 6 miesięcy więzienia, Leona Mikulskiego na 3 miesiące zaś Bolesława Milczarkę na jeden miesiąc więzienia.

Młodociana fałszerka weksli. Uniknęła sądu, nie uniknęła więzienia.

Dorota Honorata Banaszczyk, lat 22, (Grabowa 29) stanęła wczoraj przed sądem oskarżona o to, że dnia 12 maja r. b. podrobiła na wekslu, na sumę zł. 95, podpis Edwarda Kusia i wręczyła weksel jako należność Jerzemu Dachowskiemu, który w dniu płatności weksla ustalił, iż został osfałszowany.

Banaszcykówna do winy nie przyznała się, oświadczając, iż padła ofiarą zemsty Dachowskiego, któremu kiedyś grzecznościowo żyrowała weksle, a następnie zaprzestała tego.

Sąd skazał Banaszcykównę na 3 miesiące więzienia, a ponieważ oskarżona za podobne przestępstwo przed kilkoma miesiącami była również skazana na 3 m. więzienia z zawieszeniem na 3 lata, sąd postanowił wydać łączny wyrok 6 miesięcy więzienia.

Jako środek zapobiegawczy sąd postanowił areszt bezwzględny, wobec cze-

Łódź

PIĄTEK, dnia 11 grudnia 1931 r.

11.58—12.10 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie — odczytanie programu na dzień bieżący.
12.10—13.15 Muzyka z płyt gramofonowych f. A. Klingbell, Piotrkowska 160.
15.25—15.45 Odczyt z cyklu dla nauczycieli: p. t. „Ziemie polskie jako całość geograficzna” wygl. p. St. Gorzuchowski, starszy asystent W. S. H. (tr. z W-wy).
15.45—15.50 Komunikat dla żeglugałi rybaków (tr. z W-wy).
15.50—16.10 Audycja dla chorych w opr. ks. Rękasa (tr. z Lwowa).
16.10—16.30 Odczyt z W-wy.
16.30—16.55 Płyty gramof. z W-wy.
16.55—17.10 Lekcja języka angielskiego systemu Linguaphone.
17.10—17.35 „Główne zryby ideologii polskiej” — wygl. p. R. Zrebrowicz (tr. z W-wy).
17.35—18.50 Koncert popularny w wyk. ork. dętej Związku Muzyków Rzeczypospolitej Polskiej pod dyr. A. Bromke (tr. z W-wy).
18.50—19.15 Rozmaitości.
19.15—19.30 Komunikat Izby Przem.-Handlowej w Łodzi i odczytanie prog. na dzień nast.
19.30—19.45 Kalendarzyk filmowy i repertuar teatrów i płyty gram.
19.45—20.00 Prasowy Dziennik Radiowy (tr. z W-wy).
20.00—20.15 Pogadanka muzyczna (omówienie koncertu symfonicznego).
20.15—22.40 Koncert symfoniczny z Filharmonji warsz. — W przerwie kwadrans liter.
22.40—22.55 Dodatek do Prasowego Dziennika Radiowego, komunikaty: meteorologiczny, polic. oraz wiadomości sport. (tr. z W-wy)
23.00—24.00 Muzyka lekka i taneczna z W-wy.

Łódź

SOBOTA, dnia 12 grudnia 1931 r.

11.58—12.10 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, odczytanie programu na dzień bieżący.
12.10—12.45 Poranek szkolny z Lwowa.
12.45—13.15 Muzyka z płyt gramof. f. A. Klingbell, Piotrkowska 160.
13.15—15.50 Przerwa.
15.50—16.10 Płyty gramof. z W-wy.
16.10—16.30. „Radjokronika” — wygl. dr. Marjan Stępowski (tr. z W-wy).
16.30—17.10. Płyty gramof. z W-wy.
17.10—17.35 Odczyt z Wilna p. t. „Dziwi psychologii” — wygl. p. Jerzy Ostrowski.
17.35—18.00 Koncert dla młodzieży (tr. z W-wy)
18.00—11.35 Program dla dzieci. Słuchowisko z Wilna p. t. „Szczęśliwy książę” — podług Osakara Wilde’a.
18.25—18.50 Audycja z okazji Święta Finlandzkiego (tr. z W-wy).
18.50—19.15 Rozmaitości.
19.15—19.30 Komunikat Izby Przem.-Handlowej w Łodzi i odczytanie programu na dzień następnny i płyty gramofonowe.
19.30—19.45 Kalendarzyk filmowy i repertuar teatrów i płyty gram.
19.45—20.00 Prasowy Dziennik Radj. z W-wy.
20.00—20.15. „Na widokregu” — tr. z W-wy.
20.15—21.55. Muzyka lekka, Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota, Idy Łosiówny (Klinga), Antoniego Iżykowskiego (piosenki) i L. Urstein (akomp) (tr. z W-wy).
21.55—22.10 Feljeton p. tyt. „Na „Pulaskim” do Polski” — wygl. p. Znatowicz-Szczepańska (tr. z W-wy).
22.10—22.40 Utwory Chopina w wyk. Z. Rabczewiczowej (tr. z W-wy).
22.40—22.55 Dodatek do Prasowego Dziennika Radiowego kom.: meteorol. polic. oraz wiadomości sportowe (tr. z W-wy).
23.00—24.00 Muzyka lekka i tan. (tr. z W-wy).

Jeszcze targi w „Widzewskiej”.

W dniu wczorajszym na terenie „Widzewskiej Manufaktury” odbyło się ogólne zebranie robotników, którzy po wysłuchaniu referatu z odbytej w inspektoracie pracy konferencji, wygłoszonego przez p. Krzykalskiego (Zw. Związków Zaw.) postanowili przyjąć warunki proponowane przez firmę z tem jednak zastrzeżeniem, że w okresie dwutygodniowego wypowiedzenia warunki pracy zostaną ułożone z uwzględnieniem interesów robotniczych. p

Centralna opera wyjazdowa. Doniosłe projekty zjazdu związku miast polskich.

W ostatnim zjeździe związku miast wzięli z ramienia Łodzi udział: p. prezydent Ziemięcki, p. wice-prezydent St. Rapalski i ławnik A. Joel.

Na zjeździe tym omawiane były m. in. również sprawy, dotyczące Łodzi bezpośrednio bądź też pośrednio.

Delegat z Poznania zgłosił wniosek o nowelizację przepisów ustawy o czasie uczęszczania młodzieży do szkół zawodowych, po ukończeniu szkoły powszechnej. Wskazywał on na to, iż wg. przepisów Minist. Ośw. P., młodzież ma obowiązek uczęszczania do szkół powszechnych do 14 roku życia, zaś do szkoły zawodowej może być przyjmowana młodzież od 15 roku życia. Tworzy to jednoroczną przerwę. Wniosek został przyjęty i postanowiono w tej sprawie zwrócić się pismem do Min. O. P.

P. prof. Ludwik Baldwin-Ramułt zreferował projekt założenia wspólnej centralnej opery w Polsce.

Z powodu ciężkiego stanu finansowego kraju i ciągle wzrastających deficytów, nie mogą poszczególne miasta prowadzić opery we własnym zarządzie, t. j. nie mogą same kryć deficytów operowych, wkraczających w milionowe sumy. W obecnych czasach możliwym jest prowadzenie tylko jednej opery wspólnej przez kilka miast. Wysłano 3 koncepcje;

I-sza polegająca na tem: że wspólna opera obejmie 3 miasta: Warszawę, Łwów i Poznań. II-ga obejmująca 4 miasta: Warszawę, Łwów, Poznań, Kraków i Katowice.

III-cia zaś polegająca na tem, że grupowała by te miasta, które zgłoszą

zasadniczo chęć brania udziału w imprezach Centralnej Opery Polskiej i gotowe są zaprosić zespół przynajmniej na 5 występów.

Referat dochodzi do wniosku, że w ten sposób przy koncepcji I-szej lub II pracy mogłaby być rozpoczęta dopiero z początkiem roku przyszłego Normalna praca zaś przy koncepcji III-ciej mogłaby być podjęta dopiero od dnia 1. IX. 1932 r.

Wyjazd Opery do poszczególnych miast, następowalby co kilka dni wg. określonego planu. Bilety wstępu, musiałyby się równać cenom biletów w kinematografach, dając w dniu świąteczne i niedziele popołudniu, przedstawienia po cenach niższych.

W sprawach administracyjnych podległe byłyby wszystkie grupy operowe, Naczelnej Dyrekcji Centralnej Opery Polskiej, z siedzibą w Warszawie. W sprawach artystycznych uzgadniają, plan artystyczny i repertuarowy, na wspólnej konferencji. W konferencjach wspólnych brałby udział delegaci magistratów, instytucji subwencjonujących Centralną Operę, oraz delegat Rządu.

Pewną formę, rodzaj finansowej kontroli, oraz regulaminy organizacyjne, ustalają zainteresowane Magistraty miast. Siły artystyczne składałyby się z najwybitniejszych artystów w Polsce.

Referat powyższy został przyjęty z uznaniem, zebrani doszli do wniosku, iż na wspomnianem posiedzeniu, nie mogą dać definitywnej odpowiedzi i w tym celu każde z miast zainteresowanych wyda swoją opinię w tej sprawie i prześle do Warszawy. (p)

Na 5.000 zł.

Zdefraudowane wpłaty na poczet podatków. Nieuczciwy sekre arz cechu piekarzy.

Przy ulicy Podleśnej Nr. 1 mieści się cech piekarzy

Od dłuższego czasu w cechu tym pracował w charakterze sekretarza 32-letni Stanisław Wolski, zam. przy ulicy Abramowskiego 34.

Do obowiązków Wolskiego należało im pobieranie od członków cechu różnych kwot, przeznaczonych na zapłacenie podatków skarbowych i komunalnych, przypadających od tych członków

Od pewnego czasu do stowarzyszenia poczęły napływać skargi od członków, że wpłacone przez nich sumy dla pokrycia podatków nie wpłynęły do kas podatkowych, skutkiem czego władze

przystąpiły do nakładania aresztów na ruchomości tych członków.

Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że Wolski pobranych kwot nie wpłacał do urzędów, lecz sobie je przywłaszczał wobec powiadomiono o tem urząd śledczy. Wolskiego zatrzymano do dysp. sądziego śledczego. Z prowizorycznych obliczeń wynika, iż defraudant przywłaszczył sobie około 5000 zł.

Do cechu piekarskiego w dalszym ciągu zgłaszają się członkowie z pretensjami, że płacone przez nich kwoty, nie zostały dotychczas wniesione do odnośnych urzędów.

Ustawa o posługiwaniu się odznaczeniami uzyskanymi zagranicą na wystawach gospodarczych.

W nr. 105 Dz. U. R. P. z dnia 7-go grudnia 1931 roku ogłoszona została ustawa z dn. 7 listopada 1931 r. o publicznem posługiwaniu się odznaczeniami, uzyskanymi zagranicą na wystawach gospodarczych. Zgodnie z tą ustawą, publiczne posługiwanie się na obszarze R. P. odznaczeniami, uzyskanymi zagranicą na wystawach gospodarczych jest uzależnione od zezwolenia władz. Zezwolenie to wydawać będzie minister przemysłu i handlu po uprzednim wysłuchaniu opinii terytorjalnie właściwej Izby Przemysłowo-Handlowej.

Dalej ustawa przewiduje warunki, na podstawie których otrzymywane odznaczenia zatwierdzone będą przez polskie władze. Podania o udzielenie zezwolenia na publiczne posługiwanie się odznaczeniami: uzyskanymi zagranicą na wystawach gospodarczych winny być przedstawione ministrowi przemysłu i handlu za pośrednictwem terytorjalnie właściwych Izb Przemysłowo-Handlowych, przyczem podania, wniesione po upływie 12 miesięcy od daty zamknięcia wystawy nie będą uwzględniane.

Wreszcie ustawa precyzuje treść podań, składanych o udzielenie odnośnych zezwoleń, przewiduje karę

grzywny do 3.000 zł, dla tych, którzy posługiwać się będą publicznie wbrew postanowieniu ustawy tej odznaczeniami, uzyskanymi zagranicą, przyczem na wypadek niemożności ścigania grzywny przewidziana jest kara aresztu zastępczego do 6-ciu tygodni.

Wykonanie tej ustawy porucza się ministrowi przemysłu i handlu i ministrowi spraw wewnętrznych, a wchodzi ona w życie po upływie 3-ch miesięcy od dnia ogłoszenia i nie odnosi się do publicznego posługiwania się odznaczeniami, uzyskanymi zagranicą na wystawach gospodarczych przed jej wejściem w życie.

Pod kołami.

Gitla Birencajg, zam. przy ul. Al. 1 Maja 17 została w dniu wczorajszym przejechana przez dorożkę konną przy zbiegu ulic Zawadzkiej i Zachodniej. Dorożkarz zdołał zbiec.

Przy ulicy Złotej 10 została przejechana przez wóz 6-letnia Marjanna Fijałkowska, tamże zamieszkała, ulegając ogólnemu otłuczeniu całego ciała.

Woznicy Józefowi Ratajskiemu spisano p. otokół. W obydwóch wypadkach udzielilo pomocy ofiarom pogotowie ratunkowe.

Francja i kraje zachodniej półkuli. Nowe drogi eksportu łódzkiego przemysłu włókienniczego.

W środę dnia 9 b. m. odbyła się w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Łodzi konferencja w sprawie dalszych możliwości eksportowych naszego przemysłu włókienniczego. W konferencji wzięli udział: Dyrekcja Izby, przedstawiciel Państwowego Instytutu Eksportowego, oraz przedstawiciele 6-ciu najpoważniejszych eksporterów odzieży i konfekcji, a mianowicie przedstawiciele firm: Rozzen i Wiślicki w Łodzi, Piotrowski Fuks i S-ka w Łodzi, Bracia Zajbers, Bracia Sulkowicz w Brzezinach, Bracia Dimant w Brzezinach oraz M. Frankenstein w Brzezinach.

Na konferencji tej omówiono ogólną

sytuację obecną naszego eksportu, w związku ze spadkiem funta ang. i wprowadzeniem cel oraz z perspektyw dla naszego eksportu na rynkach innych, szczególnie amerykańskim i francuskim.

Izba Przemysłowo-Handlowa poinformowała zebranych o badaniach, jakie prowadzi w tym kierunku na rynkach zagranicznych, a mianowicie we Włoszech, Kanadzie, Afryce Południowej, Bliskim Wschodzie, Australji, Meksyku, Argentynie, Brazylii i Chili, wreszcie zapoznano obecnych z niektórymi szczegółami znalezionego rozporządzenia o zwrocie cel.

Konsolidowanie się poważnego działu gospodarczego. Zjazd zrzeszeń przedstawicieli handlowych.

Jutro, w sobotę i niedzielę, dnia 12 i 13 grudnia r. b. w lokalu Stow. Przedst. Handl. w Warszawie przy ul. Królewskiej 16 odbędzie się III ogólnopolski zjazd Rady Federacji Zrzeszeń przedstawicieli handlowych R. P. Zjazd ten ma znaczenie nie tylko zawodowe, lecz i ogólnogospodarcze, nie zacieśnia się bowiem w ramach wyłącznie zawodowych i stanowi przejaw konsolidowania się w Polsce poważnego działu gospodarczego.

Na zjeździe wygłoszonych będzie szereg referatów. Mówić będą: dr. I. Zieher (Łwów) na temat „Przedstawiciele handlowi jako współczynniki polityki gospodarczej”, inż. F. Suchanek (Poznań) „O sytuacji samodzielnej przedst. handl. w dobie dzisiejszej”, J. Freider (Warszawa) na temat „Eksport, jako aktualne zadanie dla przedstawicieli handlowych”, radca L. Milsztein (Warszawa) i dyr. Heiman (Łódź), O obecnym stanie prawodawstwa podatkowego w stosunku do komisur i przedstawicieli handlowych”, S. Foerster (Łódź) wygłosi referat p. t. „Kryzys i co dalej?”, p. E. Weisfeld (Warszawa) omówi „kierunek i możliwości rozwoju gospodarczego Polski na tle stosunków ekonomiczno-politycznych świata”, dyr. L. Rel „O kryzysie w zawodzie przedstawicieli handlowych” H. Neumark (Łódź) wygłosi referat p. t. „Cywilno-prawne położenie komisur i przedstawicielstwa handlowego, p. L. Bregman (Warszawa) p. t. „Bezrobocie, jego przyczyny i konsekwencje gospodarcze” oraz pp. H. Asterblum i dyr. L. Perl omówi sprawę stworzenia ogólnopolskiej organizacji samopomocowej dla przedstawicieli handlowych i komisantów.

Porządek dzienny obejmuje zatem sprawozdanie z działalności Federacji i wybory władz. Początek obrad o godz. 10.30.

Giełda warszawska.

Urzędowa cedula giełdy walutowej

z dn. 10 grudnia 1931 roku.

GOTOWKA.

Dolary 8.90

CZEKI.

Belgia 124.—
Holandia 360.10
Londyn 29.55, 29.50
N.-York cabel 8.926
Paryż 34.97
Praga 26.42
Szwajcaria 173.65
Włochy 45.96
Berlin 211.—

A K C J E.

B-k Polski 102, 103.50
Lilpop 13 1/4
Sole Potasowe 92.00, 91.—

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY
ZASTAWNE.

3% pożycz. budowlana 30 1/2
Poż inwestycyjna 77.50 — 78.—
4% inwest. seryjna 81 1/2
5% konwersyjna 40.—
4% dolarowa 42.75
7% stabilizacyjna 52.50 — 52.—
8% B. G. K. 94.—
8% B. G. K. (budowl.) 93
4 1/2% ziemskie zł. 40.—
8% m. Warszawy 61.—62.—61.50
8% m. Łodzi 58.— 58.75

Kontrola dowodów tożsamości koni. Zgłaszanie koni przed komisją poborową w biurze wojskowym.

Biuro Wojskowe Magistratu m. Łodzi przystąpiło do kontroli dowodów tożsamości koni, znajdujących się na terenie miasta.

Kontrola ta trwać będzie do dnia 23 grudnia r. b. włącznie w lokalu Komisji Poborowej przy Al. [Kościuszki Nr. 21, w godzinach od 8-jej do 13-jej.

Właściciele, którzy posiadają konie 3-letnie i starsze obdzielone dowodami tożsamości (systemu książkowego) i zameldowane w Biurze Wojskowym otrzymują specjalne wezwania z oznaczeniem daty i godziny stawiennictwa.

Właściciele koni młodych (poniżej 4-lat) oraz właściciele koni starszych, powyżej 4 lat, które z jakichkolwiek powodów nie otrzymały dotychczas dowo-

dów tożsamości (systemu książkowego) względnie obdzielonych dowodami, a niemeldowanych dotychczas w Biurze Wojskowym, powinni zgłosić się w dniu 12 i 13 grudnia r. b. w godzinach od 8 do 13-jej w Biurze Wojskowym przy ul. Zawadzkiej, Nr. 11 bez wezwań.

Bezpłatne porady przedślubne.

Poradnia Przedślubna zorganizowana przez Wydział Zdrowotności Publicznej Magistratu m. Łodzi, czynna jest w środę i w soboty, w godzinach od 13-jej do 14-jej. Poradnia mieści się przy ul. Gdańskiej Nr. 83.

Osoby zamierzające wstąpić w związki małżeńskie, mogą w Poradni uzyskać radę, czy stan ich zdrowia nie stoi na przeszkodzie zawarciu małżeństwa. Porady udzielane są bezpłatnie.

Zamknięcie fabryki Borsta w Zgierzu.

W dniu wczorajszym w Zgierzu zamknięta została na czas nieograniczony fabryka sukna Borsta.

Pozbawienie pracy prawie 300 robotników nastąpiło z powodu braku zamówień.

Kupujcie towary krajowe.

Wiadomości sportowe.

Sezon sportów zimowych w Zakopanem

Tegoroczny sezon zimowy w Zakopanem zapowiada się niezwykle bogato. Kalendarzyk opracowano następująco: 20 b. m. uroczystość otwarcia stadionu wyciągowego, toru łyżwiarskiego — hokejowego, oraz strzelniczy małokalibrowej, stylowe wyścigi góralskie; 25 — pierwszy wielki karnewał na lodzie; 26 — stylowe wyścigi góralskie; 27 — konkurs skoków na Krokwi; 30 — drużynowe skoki narciarskie na Krokwi; 31 — zawody saneczkowe (tor w Kuźnicach) i narciarski bieg rozstawny 5x10 km. o mistrzostwo Polski.

Rok 1932: 1 stycznia — bal kostiumowy na lodzie; 2 — 3 — międzynarodowe zawody łyżwiarskie, 5 — stylowe wyścigi góralskie; 6 — konkurs skoków na Krokwi; 9 — 10 — międzynarodowe wyścigi motocyklowe; 15 — 17 — międzynarodowy turniej hokejowy; 15 — 17 — zawody narciarskie o memoriał ś. p. por. Wójcickiego; 20 — otwarcie ogólnopolskich zawodów konnych pod protektoratem Pana Prezydenta R. P. a) zawody hipiczne, b) skjöringi, c) cross-country, d) konkursy władania białą bronią, e) turniej szermierczy i po raz pierwszy w Polsce wyścigu kiusaków, 1-szy dzień zawodów konnych; konkursy otwarcia (skjöringi i skiskjöringi) o nagrody nac. redaktora „I. Kurjera Codziennego”; 22 — II-gi dzień zawodów konnych; 23 — narciarski bieg z przeszkodami o puchar K. Makuszyńskiego; 24 — III dzień zawodów konnych; 27 — IV dzień zawodów konnych; 29 — V dzień zawodów konnych. Konkurs skoków i skjöringi o nagrodę Romana ks. Sanguszkę; 31 — VI dzień zawodów konnych. Konkurs o puchar przechodni Pana Prezydenta R. P., 31 stycznia i 2 lutego — zawody narciarskie młodzieży i turniej hokejowy; 2 lutego — VII dzień zawodów konnych; 4 — VIII

dzień zawodów konnych; 7 — IX dzień zawodów konnych; 9 — X i ostatni dzień zawodów konnych; 11 — międzynarodowe zawody saneczkowe; 13 — 14 — łyżwiarskie mistrzostwa Polskie w jeździe figurowej pań, panów i par, 13 — automobilowa jazda zimowa Kraków — Zakopane; 14 — wielki automobilowy wyścig torowy; 14 — 16 — zawody narciarskie o mistrzostwo okręgu podhalańskiego; 20 — 21 — po raz pierwszy w Polsce turniej piłki nożnej na śniegu; 26 — 29 — międzynarodowe zawody narciarskie o mistrzostwo Polski; 4 — 6 marca — mecz bokserski; 5 — 7 — narciarski mecz klubowy; 13 — narciarski bieg zjazdowy o mistrzostwo okręgu podhalańskiego; 18 — 20 — wielkie zawody strzeleckie o mistrzostwo Tatr i Zakopanego; 27 — 28 — wiosenne zawody narciarskie na Hali Gąsienicowej; 29 — slalom narciarski.

Pierwszy krok bokserski.

Dzisiaj w Helenowie (w małej sali) o godz. 19 rozpoczynają się zawody pięściarskie dla nowicjuszy. Jest to t. zw. pierwszy krok bokserski.

Zgromadzi on na starcie około 60 zawodników wszystkich wag.

Prawdopodobnie organizacja dzisiejszego „pierwszego kroku” będzie lepszą, niż podobnych zawodów w ubiegłym sezonie, kiedy to już w pierwszej rundzie turnieju zestawiano pięściarzy z tego samego klubu. Błąd ten (a może celowa złośliwość) zniechęciła wielu nowicjuszy do sportu pięściarskiego. Poza tem sędziowanie nie stało na wys. kości zadania.

Obecnie, dzięki większej rutynie organizacyjnej, „pierwszy krok” powinien wypaść lepiej.

Hokeiści polscy wyjeżdżają do Wiednia.

Hokeiści polscy wyjeżdżają do Wiednia, gdzie w nadchodzącą sobotę i niedzielę rozegrają dwa mecze Warszawa — Wiedeń, oraz Warszawa — Wiener Eislauf Verein.

Drużynę polską czeka bardzo ciężka robota, gdyż zespoły wiedeńskie są b. silne.

Team Wiednia składa się przeważnie z graczy Pötzleindorfu i Wiener Eislaufvereinu, W. E. V., mistrz Austrii i Wiednia jest zespołem świetnym. O zwycięstwie drużyny warszawskiej nadwied. uczykami nie można marzyć. Remis lub nieznaczna przegrana będzie naszym sukcesem.

Jak się okazuje, nazywanie polskiej drużyny reprezentacyjnej teamem Warszawy mijają się z celem, gdyż Wiedeń wie doskonale z kim gra. To też prasa wiedeńska pisze o meczu wprost „Polska — Austria”, gdyż zespół wiedeński jest równoznacznym z reprezentacją Austrii.

Przy okazji prasa przypomina, że w mistrzostwie Europy Austria i Polska zajmują kolejno 2 pierwsze miejsca, przeto mecz ich będzie miał duże moralne znaczenie.

Ottawa jest już w Europie.

Kanadyjska drużyna hokejowa Ottawa przybyła już do Europy i ub. niedzielę rozegrała w Paryżu swój pierwszy mecz z reprezentacją Francji uzyskując zaledwie wynik remisowy 2:2 (1:0, 1:0, 0:2). Drużyna kanadyjska meczem powyższym rozpoczęła dłuższe tournée po Europie. Ottawa grać będzie również i w Katowicach w dn. 25 i 26 b. m.

Kanada zwycięża Europę 5:0.

W paryskim pałacu sportowym, po raz drugi zadebiutowała „Ottawa”, mistrzowska drużyna hokejowa Kanady, przeciwko reprezentacji Europy,

Sport w programach radiowych.

Dyrektor P. U. W. F. i P. W. zwrócił się do dyrekcji „Polskiego Radja” z pismem, podkreślającym znaczenie kultury fizycznej i konieczności szerszego uwzględnienia jej spraw w programach radiowych. Zostały przezeń wysunięte m. in. następujące dezyderaty: a) przeniesienie codziennych komunikatów sportowych z godz. 23 na godz. najpóźniej 21, a to ze względu iż młodzież, szczególnie na prowincji, słuchać radja o godz. 11 w nocy już nie może, b) powiększenie ilości odczytów i feljetonów na tematy w. f., p. w. i sportu; obecnie są one wygłaszane nie częściej niż 1 na miesiąc,

co stanowi mniej niż pół proc. całej liczby odczytów radiowych. Kultura fizyczna zajmuje wśród zainteresowań społeczeństwa odcinek niepomierne poważniejszy. Dyrektor P. U. W. F. i P. W. uważa, iż w programach stacji Raszynskiej winno się znaleźć miejsce na jeden odczyt lub feljeton o w. f., tygodniowo; c) zagadnienia w. f. i p. w. winny być poruszone i w innych działach, np. w audycjach dla dzieci, dla młodzieży szkolnej, dla wojska, w „kwadransach literackich” i słuchowiskach, d) częściej być powinny transmisje z uroczystości w. f. p. w. i z zawodów sportowych.

Coś dla młodszych.

Radjo dzieciom i młodzieży.

Program audycji dla najmłodszych radjosłuchaczy

W niedzielę dnia 13.XII o godz. 15.55 program dla dzieci i starszych i młodzieży rozpocznie tygodnik radiowy p. t. „Co się dzieje na świecie”. (W dalszym ciągu audycji inż. Porębski, znany wśród młodzieży popularyzator wiedzy technicznej na feljetonie p. t. „Lot w stratosferę, znanymi młodzieży z genialnymi odkryciami prof. Picarda.

Dnia 15.XII. o godz. 15.50 w programie dla dzieci najmłodszych będą m. eli możność najmłodszych radjosłuchaczy wziąć udział w opowiadaniu Juliusza Wirskiego „Kłopoty zimowe pani Skoczek-Rudzińskiej”, które wprowadzi wszystkich wrąg niedoli zimowej małych biednych zwierzątek. W drugiej części programu, prof. Aleksander Janowski zaznajomi dzieci z ich rówieśnikami, którzy chodzą w kimonach i stukają o bruk

drewnianymi sandałami — z Chińczykami.

Dnia 17.XII. o godz. 15.50 p. Julian Krzewiński podzieli się wspomnieniami „Wilji pod różniczką”, spędzonej w czasie podróży do Brazylii. W dalszym ciągu audycji p. Benedykt Hertz z właścicielką sobie warwą i łdownicem opowie jedną z nielicznych a tak zabawnych przygód szkolnych „Samowara” w feljetonie p. t. „Sobowótory”.

Dnia 19.XII. o godz. 18:05 radjostacja Narszawska utworzy „Jeden dzień z dziecistwa Fryderyka Chopina”. Treść słuchowska, zaczerpnięta z pracy Hoesicka o Chopinie, obfituje w szereg wesołych, autentycznych scen, których bohaterem jest genialny mały Frycek, Słuchowisko opracował Janu z Stępowiska.

Coś dla starszych.

Radjowe kwadransy literackie.

Program na najbliższe dni.

„Dnia 13.XII o godz. 31.45 w dziale kwadransów literackich zostanie odczytana nowela urbanistyczna Mieczysława Nalecz Dobrowolskiego p. t. „Wypadek”.

Doskonała ta nowela, uderzająca w ton współczesności, odznaczająca się dobrze zbudowaniem artystycznymi okresami, napisana przez jednego z najmłodszych poetów i pisarzy, którzy w ostatnich latach zaczęli tworzyć — spotka się napewno z należytym zrozumieniem radjosłuchaczy.

Dnia 16.XII. w przerwie koncertu z Konserwatorium zostanie odczytana groteska Włodzimierza Popławskiego p. t. „Gwiazdka”. Będzie to debiut młodego artysty, który w utworze tym wykazał prawdziwą znajomość rzemiosła literackiego i zdolnościami swemi wzbogacił bezsprzecznie ognia łańcucha młodych literatów. Nowela ta utrzymana jest w tonie satyry opartej na motywach współczesnych i związana jest treścią, jak to wskazuje tytuł — „Gwiazdka”, ze zbliżającymi się świętami.

Dnia 18.XII. w przerwie koncertu symfonicznego z Filharmonii warszawskiej doskonały krytyk literacki, świetny pisarz Wacław Rogowicz wygłosi przed

mikrofonem warszawskim feljeton literacki p. t. „Na posterunku kultury”, w którym omówi szereg książek o glębokiej i poważnej wartości, stojących na straży literatury pięknej.

Sluchowika radiowe.

Dnia 13.XII. o godz. 19.45 rozgłoszenie Polskiego Radja transmitować będą tryskająca humorem groteskę p. t. „Skład się biorą dziurki w serze szwajcarskim” zradiofonizowaną podług Tucholskiego.

Dnia 15.XII. o godz. 21.25 audycja poświęcona pamięci Gabrieli Zapolskiej, z racji 10-ej rocznicy śmierci. Słowo wstępne wygłosi dr. Zawistowski. W ramach tej audycji odtworzony zostanie dramat patriotyczny p. t. „Sybir”, w którym blaski talentu Zapolskiej zajaśniały właściwym wyrazem.

Pamiętaj o najbiedniejszych!

Szczególna sława Rygi.

Pismo ryskie „Siedziemia” zamieszcza ciekawe wiadomości o sławie, jaką Ryga pozyskała sobie w Europie zachodniej i w Ameryce, jako raj dla rozwodników. Sławę tę Ryga zawdzięcza Maksowi Reinhardtowi, który po bezskutecznych zabiegach w Berlinie, Monachium i Paryżu, udał się do Rygi i tam uzyskał tania rozwód i to w krótkim czasie. Po tym wypadku opowiadają sobie, że w Rydze na dworcu kolejowym oczekują

ajenci licznych biur rozwodowych, „Przeprowadzamy rozwód w kwadrans. Ceny umiarkowane, mamy tłumaczy w wszystkich językach europejskich”.

Szczególną sławę, jako miasta rozwodów, Ryga ugruntowała niedawno jeszcze bardziej wskutek rozwodu, dokonanego w tem mieście przez Lady Asthor, znaną miliarderkę amerykańską z rosyjskim księciem Obolenskim. Z tego powodu pisma nowojorskie zamieściły obszernie wiadomości o stolicy Eotwy. Jeden z dzienników amerykańskich zakomunikował nawet, że pewien adwokat amerykański utworzył w Rydze biuro międzynarodowe w sprawach rozwodowych i zamierza tam wybudować elegancki hotel dla bogatych cudzoziemców, przyjeżdżających w celach rozwodowych.

Widmo zaginionej generała. Kutiepów przypomina się pamięci.

O tajemniczym zaginięciu generała rosyjskiego Kutiepowa pisano w swoim czasie bardzo wiele. „Tajemnica Kutiepowa” była zdarzeniem dnia i tematem salonowych rozmów. Później inne aktualniejsze sensacje wysunęły się na plan pierwszy — tragiczne widmo wsiątko w mrrk.

Dzienniki paryskie donoszą o sensacyjnej spowiedzi pewnego więźnia, odsadującego karę w więzieniu Santé, który oświadczył władzom, że może udzielić ciekawych informacji na temat śmieci generała Kutiepowa.

Wysłano tedy do więzienia inspektora policji, który w swoim czasie badał aferę Kutiepowa. Aresztant, Andrzej Colin, opowiedział mu co następuje.

— Już od dawna noszę się z myślą wyjawienia wszystkiego, ale jakoś nie mogłem się zdecydować. Odkladałem to z dnia na dzień. W końcu roku 1930 nawiązałem romans z pewną młodą kobietą. Do tej pory nie wiem, czy była Rosjanką, czy też Polką, bo nigdy nie chciała wyjawić swej tożsamości. Wiem tylko, że była tancerką w barach w dzielnicy Montmartre i Montparnasse. Moja kochanka opowiadała mi niektóre swoje przygody, a miała ich bezlik. Dowiedziałem się na przykład, że była kochanką jakiegoś obokrajowca, który uchodził za Rosjanina, chociaż nazwisko miał niemieckie. Zwał się Ludwik M. On to, zdaniem mojej przyjaciółki, odegrał główną rolę w pamiętnej aferze porwania i zamordowania generała Kutiepowa.

— W poniedziałek, nie wiem jakiego miesiąca udał się on pospół z dwoma pomocnikami, do mieszkani generała. Łączyły go z Kutiepowem stosunki handlowe. Generał, nie domyślając się niczego, zgodził się wziąć udział w przejażdżce samochodem, zeszedł na ulicę i udał się z owymi osobnikami do pewnego hotelu, gdzie jeden z nich mieszkał. Tutaj — zarządzano od generała podpisanie jakiejś deklaracji. Kutiepów nie zgadzał się. Użyto przemocy, a gdy i to nie pomogło zamordowano nieszczęśliwego emigranta. Wprawdzie tajemniczy M twierdził, że generał umarł z przestraszenia, gdyż miał słabe serce, nie innym razem, po pijanemu przyznał się, że go zaduszono wsiólnymi siłami. W trzy dni później przewieziono zwłoki do Fontainebleau i tam pochowano je w ogródku, przylegającym do domu, który na krótko przedtem został wynajęty przez przyjaciół Ludwika.

Więzień Colin udzielił dokładnych informacji co do owej wili, która stała się grobem generała.

— Proszę pana inspektora przeprowadzić na miejscu śledztwo — ciągnął dalej Colin — przekonacie się, zwłoki generała spoczywają w pobliżu domu.

Rewelacje więźnia zostały zaprotokółowane. Nie wiadomo jednak czy władze francuskie zechcą nanowem odgrzebywać „afery Kutiepowa.”

W kołach emigrantów rosyjskich zeznania aresztanta nie wywarły spodziewanego wrażenia. Generał Miller, następca Kutiepowa, szef organizacji antybolshewickich na terenie Francji odnosi się do nich sceptycznie. Zapytany, co myśli o tem wszystkim odrzekł, że

Zdziwiający zjawisko.

Przed półtora rokiem w Bangalore w Indjach, zmarł i tam był pogrzebany misjonarz z Pondichery (Indja Francuskie), o Paillot, który jako misjonarz działał w Indjach w ciągu 45 lat.

Obecnie ciało zmarłego misjonarza postanowiono przewieźć do Pondichery. Gdy grób rozkopano, okazało się jak podaje „The Hindu”, że chociaż trumna drewniana była całkowicie zniszczona i rozspalała się, ciało zmarłego nie tylko nie rozłożyło się, ale zachowało giętkość i elastyczność, jak u człowieka śpiącego, co oficjalnie stwierdziły władze miejscowe.

Fakt ten wywołał zrozumiałe poruszenie wśród miejscowej ludności.

pierwszą nieścisłością popełnioną przez Colina jest data, gdyż Kutiepów zniknął nie w poniedziałek, ale w niedzielę, powtórnie — tajemniczy Ludwik M. i jego tańcząca przyjaciółka wydają się generałowi mitem, wymyślonym przez więźnia, który w ten sposób chce na siebie

zwrócić uwagę władz francuskich, a może i zasłużyć na amnestję

W każdym razie — jedno jest pewne. Dopóki cała oliwa prawdy na wierzch nie wypłynie, dopóty widmo Kutiepowa będzie co jakiś czas straszyc ludzi.

Krwawa zbrodnia ziemianina Zamordował żonę twierdząc później, że zrobił to jako lunatyk.

Przed paru dniami wydarzył się w Bordeaux oryginalny wypadek kryminalistyczny. Obywatel ziemski zamordował swą żonę i zwłoki jej zakopał na swem polu. Na drugi dzień wyszło morderstwo na jaw i zbrodniarz został aresztowany. Jak wynika z jego zeznań, dokonał on mordu w transie. Szczegóły zbrodni nie są jeszcze wyjaśnione. Tło jej jest następujące.

Przed paru laty ożenił się gospodarz Jean Malson z bogatą wdową, która po ślubie przepisała mu część swego majątku. Małżeństwo to nie było szczęśliwe. Między mężem — analfabetą a żoną, która posiadała już pewne wykształcenie, dochodziło do częstych kłótni. Żona Malsona była starsza odeń o 10 lat. Trzy zamężne córki p. Malson z jej pierwszego małżeństwa radziły jej, by rozwiodła się z mężem, ten jednak nie chciał o rozwodzie słyszeć i namawiał żonę, by zapisała mu i drugą część majątku. Pani Malson nie zgodziła się na to i to było przyczyną częstych, gwałtownych scysj.

Ubiegłej niedzieli przyszła jedna z trzech córek o. Malson z wizytą do matki i ku swemu przerażeniu zastała dom pusty. Nikt z sąsiadów nie wiedział, gdzie przebywają Malsonowie. Nagle zauważyła córka na pobliskim polu świeżo usypany pagórek. Tknięta złem

przecuciem poprosiła wieśniaków o rozkopanie go. Po paru minutach ukazał się obcym mrozący krew w żyłach widok: pod pagórkem zakopany był trup p. Malson. Zawiadomiono policję i przybyły lekarz ustalił, że p. Malson została uduszona, potem morderca kilkanaście uderzeniami siekiery rozplatał jej głowę.

Podejrzanie paolo na Malsona. Ujęto go w 24 godz. potem w hotelu w Bordeaux. Gdy sprowadzono go na pole i pokazano mu rozkopany dół — zemdlął. Skoro wrócił do przytomności — przesłuchano go.

Zeznał, że od dłuższego czasu nosił się z myślą zamordowania żony, gdyż ta nie chciała przepisać na jego imię drugiej połowy majątku. Nie mógł się jednak zdobyć na odwagę! W sobotę w nocy miał straszny sen. Nie zdając sobie sprawy, co czyni, wstał i w pół śnie rzucił się na żonę i zaczął ją dusić.

Dopiero wtedy uświadomił sobie, co robi. W obawie, że jego ofiara jeszcze żyje, chwycił siekiarę i rozplatał nieszczęśliwej głowę. Potem kładąc ją w ciemności nocy, zakopał zwłoki w polu i zbiegł.

Jak twierdzą znajomi mordercy, był on lunatykiem i znajdował się pod obserwacją lekarzy.

— k —

Dziewięć lat na bezludnej wyspie.

Jak donoszą z Tokio, rząd japoński zamierza wysłać specjalny okręt do bezludnej wyspy na oceanie Spokojnym, na której mieszka samotnie od 9 lat zaginiony marynarz japoński Waraszyna.

Waraszyna spadł z pokładu okrętu wojennego „Katsu” w sierpniu 1922 r. Wszyscy uważali go za zmarłego. Jednak kilka miesięcy temu pewien statek rybacki przybił przypadkowo do wyspy bezludnej bez nazwy położonej w odległości 170 mil na północ od Salpau i wykrył obecność na wyspie samotnego Japończyka.

Okazuje się, że Waraszyna nie zginął, bo udało mu się dopłynąć do

nieznanej wyspy i zamieszkał tu, żywiąc się siodkami korzeniami i rybami surowymi, które łowił, jak czapla, wystając godzinami w wodzie. Statek rybacki nie mógł przyjąć na pokład nowego Robinsona Kruzoa, bo środki żywnościowe były na wyczerpaniu, a statek prócz tego ucierpiał podczas burzy. Rybacy sami nie wiedzieli kiedy wrócą do Japonii. Przyrzekli jednak zakomunikować japońskim władzom morskim o losie Waraszyny.

Dowódca japońskiej bazy morskiej w lokosuko rozkazał natychmiast przygotować specjalny okręt dla odzyskania marynarza zaginionego przed dziewięć laty.

Na granicy bolszewickiej.

W tych dniach na granicy lotewsko-sowieckiej zdarzył się wypadek, możliwy chyba tylko w Sowietach.

Przed kilku tygodniami pewna obywatelka Łotwy, Niemka, wyjechała z Rygi do Sowietów, w celu odwiedzenia syna, który zajmuje w Rosji wybitne stanowisko. Przez dłuższy czas nie wydawano jej wizy, aż wreszcie pozwolenie na wyjazd do Rosji otrzymała. Po przekroczeniu granicy władze sowieckie odebrały jej posiadane przez nią 100 latów i wydały pokwitowanie z zaznaczeniem, iż przy powrocie do kraju odebrane pieniądze będą jej zwrócone.

W tych dniach Niemka ta powracała z Rosji. Gdy na granicy okazała władzom sowieckim pokwitowanie i prosiła o zwrot pieniędzy, urzędnicy sowieccy zaproponowali jej całą sumę w czerwonicach według kursu urzędowego. Mieszkanca Rygi stanowczo przeciwko temu zaprotestowała. Wówczas urzędnik sowiecki nie tylko pieniądze jej nie zwrócił, ale jeszcze zauważywszy na jej palcach dwie obrączki, odebrał je, pomimo energicznych protestów, jedną obrączkę

zwrócił, gdyż w Rosji sowieckiej „nie wolno posiadać dwu obrączek”. W ten sposób Niemka wróciła z wyprawy do Rosji i bez pieniędzy i bez obrączki.

Najręczniejsza stenotypistka.

W Brooklynie odbył się niedawno konkurs stenotypistek amerykańskich przy czym rekord zdobyła miss Stella Willins, pisząc w ciągu całej godziny na maszynie z szybkością 124 wyrazów na minutę!

A co jest najważniejsze, że w całym rękopisie wyębnionym przez nią w ciągu tej godziny, nie było żadnego błędu.

Mydło z szarańcy.

Szarańcza, wyrządzająca tak olbrzymie szkody w Afryce, wyzyskana ma być praktycznie, wynaleziono bowiem — jak donosi „Chemiker Zeitung” — sposób wyciskania z niej tłuszczu, nadającego się doskonale do wyrobu mydła.

Prezydent związku szwajcarskiego o rodzinie.

Gieszący się wielkim szacunkiem i poważaniem u obywateli wielokrotnie i obecny prezydent Szwajcarii, Józef Motta, praktykujący katolik, skierował do rady naczelnej higieny i moralności publicznej która rozwija nadzwyczaj wydatną działalność w obronie rodziny, list, w którym m. in. czytamy.

„Niema zdrowego społeczeństwa, nie rozwija się ani jedno państwo, gdy rodzina zagrożona jest w swej spoiści. Sowiecka koncepcja państwa, zmierzająca do rozkładu rodziny, jest sprzeciwieniem się prawom boskim i ludzkim. W systemie takim widzę bezprzykładne zbrocenie, które jednak długo trwać nie będzie mogło. Rodzinę deprawują dwa zasadnicze zła, nie dające się niczem usprawiedliwić: ograniczenie urodzin i nadmierne pożądanie materialnych korzyści dla rodziców i dzieci. Życie, jako byt, jest dobrem największym i warunkiem innych dóbr. Rodzice, którzy odrzekają się dawania życia, popełniają ciężkie przewinienia także w stosunku do kraju. Rodziny o licznych potomstwie są szkołą solidarności. Uczą one swych członków, że wzajemna pomoc jest pierwszym obowiązkiem człowieka i że moralność bytu spoczywa w pracy. Państwo winno rodzinom okazać szczególny szacunek i poparcie pod każdym względem.”

Automat lodowy.

W Los Angeles, w Kalifornii, istnieje automat, wydający, za wrzuceniem do niego 15 centów, 25 funtów lodu do lodowni pokojowych.

Cegła tego lodu jest tak silnie zamrożona i tak dobrze pakowana, że można ją przenieść lub przewieźć do domu choćby bardzo odległego.

Drogie wino.

W tych dniach sprzedano z przetargu publicznego w Londynie sto butelek wina „Tokay Imperial” z 1812 r. Cenne to wino nabył przedstawiciel jednego z książąt hinduskich prowincji Radzputany, płacąc za całą partję 312,500 franków, t. j. 3.125 franków za butelkę.

Niebawem ma być też sprzedana druga partja tego samego wina, ale jeszcze starszego, bo pochodzącego z 1790 r., złożona również ze stu butelek. Partja ta osiągnie zapewne cenę jeszcze wyższą.

Dzienniki londyńskie przypominają, że jest to najcenniejsza przepadła starego trunku od 1903 r., kiedy to odkryto w piwnicach pałacu królewskiego Saint James skrzynię butelek z wódką „Cherry brandy”, należąca do zapasów króla Jerzego III w 1764 roku.

Dowiedziawszy się o tem, król Edward VII posłał kilka butelek tej wódki królowi hiszpańskiemu Alfonsoowi XIII, resztę zaś kazal sprzedać z przetargu publicznego na rzecz zakładów dobroczynnych.

Trzechsetletnie drzewo gruszkowe.

W okolicy Denvers, w stanie Massachusetts, istnieje drzewo gruszkowe, zasadzone w 1632 r. przez ówczesnego gubernatora Nowej Anglii, Johna Endicotta.

Pomimo tak sędziwego wieku, drzewo to dotychczas wydaje bardzo obficie owoce.

Pal tylko gilzy
„BIS”
wytwórni „ŚWIATOWID”
ŁÓDŹ, Cegielniana 19, tel. 134-86.

Dźwiękowy Kino-Teatr
„Przedwiośnie”

Żeromskiego 74-76
róg Kopernika

Od wtorku dnia 8 grudnia i dni następnych
Przepiękny dramat osnuty na tle noweli Henryka Sienkiewicza p. t.

Janko muzykant

W wykonaniu **Marji Malickiej,**
Witolda Conti
i innych.

Nad program: ciekawe aktualności filmowe i wesoła komedia. Następnym programem: „ANNA CHRISTIE”
W rolach głównych: Greta Garbo Charles Bickford.

Początek seansów w dni powsz. o godz. 4 p. p., w niedziele i święta o g. 2 p. p. ostatnie o godz. 10 wiecz. Ceny miejsc: I—1,25, II—90 gr., III—60 gr. Kupony ulgowe po 75 gr. na wszystkie miejsca ważne we wszystkie dni z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.
UWAGA: Passe-partouts i bilety wolnego wejścia w niedziele i święta bezwzględnie nieważne.

Dźwiękowy Kino-Teatr
MIMOZA

ul. Kilińskiego 178.

Od wtorku 8 do poniedziałku 15 grudnia
1931 r. wł.
Wielki 100% polski dźwiękowiec!

UWIEDZIONA

W rolach głównych: M. Malicka, K. Ankwicz, Z. Sawan, K. Junosza-Stępowski, T. Olsza.

Nad program: **Dodatek dźwiękowy.**

Następny program: „LOTNIK” w roli gł. Jack Holt.

Początek seansów, w dni powszednie o godzinie 4-ej, w soboty, niedziele i święta o godzinie 2-ej. Ostatni seans o godz. 9.15. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr.

Koncesjonowana
Szkoła tańca
D. FRYDWAŁDA, Południowa 10

Przyjmuję zapisy Pań i Panów
w kompletach i pojedynczo. —
UWAGA: dla P. T. Związków i uczniów
szkolnych 50% rabatu.
Inform. udziela szkoła od g. 10 r. do g. 22 w.

Prywatne
Lekcje Tańca

Znany mistrz taneczny i pedagog
J. Dębiński, Kilińskiego 15,

wyucza, bez względu na zdolności naj-
nowszych tańców, m. in. nowoczesnego tańca
„RUMBA”
Lekcje odbywają się w kompletach i pojedyn-
czo. Informacji udziela się prywatnie ulica
Kilińskiego Nr. 15, front, I-sze piętro.

„RUMBA”
i inne tańce nowoczesne wyucza

Koncesjonowana Szkoła Tańca
Zygmunta Henrykowskiego

Cegielniana 21. — Tel. 168-43.

Zapisy na kursy początkujących, za-
awansowanych i pojedynczo przy-
jmuje od 11-ej rano do 10-ej wieczór.

Koncesjonowana
Szkoła Tańca

Rutynowanego nauczyciela

I. LEWKOWICZA

przy ul. Południowej Nr. 36
prywatnie ul. POMORSKA 24.

Przyjmuję zapisy na najnowsze i wiro-
we tańce w kompletach i pojedynczo.
Uwaga: Wyuczam najnowszego tańca „Rumba”
bez względu na zdolności.

Zapisy przyjmuje codziennie od godz. 6 p. p.
do 10 w. w kancelarii szkoły i w mieszkaniu
prywatnym od godz. 9 rano do 10 w.
Ceny przystępne.

Koncesjonowana Szkoła Tańców
Towarzyskich

B. Libowicza

ul. Sienkiewicza 15, tel. 145-22.

Wyucza tańców nowoczesnych, salonowych
podług najnowszej metody, a także najnow-
szego tańca „RUMBA” w grupach i pojedynczo
bez względu na zdolności. Wyczerpujących
informacji udziela kancelaria szkoły w godz.
od 11—1 pp. i od 5—10-ej wieczorem.

Koncesjonowana Szkoła Tańców
Towarzyskich

J. Wajntrauba

ŁÓDŹ, ul. Kilińskiego Nr. 44

(2-gie podw. parter).

Wyucza praktycznym sposobem bez względu
na zdolność najnowszych tańców obecnych,
a w pierwszym rzędzie znany na całej kuli
ziemskiej taniec „RUMBA”.

Przyjmuje w kompletach i pojedynczo.
Informacje i zapisy przyjmuje od godz. 10 r.
do 11 wieczór.

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPU
TOWARÓW WELNIANYCH Z FIRM:
BIELSKICH, TOMASZÓWSKICH
i LEONHARDA POLECA FIRMA

SALOMON SULKES

ŁÓDŹ

NOWOMIEJSKA 15. ☎ TEL. 163-84.

UWAGA:

Wydamy kolekcje krawcom!!!

Za pożyczanie
500 zł.

oddam pokój w procencie w okolicy Ra-
dogosza. Oferty proszę składać do
„Dziennika Łódzkiego” pod „500”.

Kurjer Krawiecki
GELASSENA
40 SIENKIEWICZA 40

Odświeżalnia garderoby męskiej i damskiej	CENY PRASOWANIE: Spodnie — 0,90 Marynarki i Kamizelki 1,50 Palta — 2,40 Sukni — 2,20
Parowa pralnia chemiczna i farbiarnia	Wykonanie szybkie

240-80 telefon 240-86

Dr. med.
STARKER

Spec. chorób wenerycznych,
skórnych i włosów.

Sródmiejska 12

(dawn. Cegielniana 25). Telefon 126-87.
Od godz. 9—1 i od 4—8 w niedziele i święta
od 10—1.
Dla niezamożnych ceny lecznic.

Dr. J. NADEL

Akuszerka, choroby kobiece

Godz. przyjęć od 3—5 i od 7—8 wiecz.
Pomorska Nr 7 Telef. 127-84

Dr. Med.
Jerzy Sudya

Choroby kobiece i akuszerka

ZIELONA 30. TEL. 115-27.

Przyjmuje od 5—8.

Zakład krawiecki
A. BERMIC

(dypl. w Paryżu)

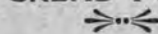
ul. Południowa Nr. 30.

Wszelkie zamówienia na roboty męskie wyko-
nuje solidnie, punktualnie, tanio i na dogod-
nych warunkach.

Wypzedaż gwiazdkowa.

Porcelana, szkło, kamionki, naczynia
kuchenne poleca po cenach zniżonych
O. Gnauk, ul. Kopernika 22.

SKŁAD FUTER

„KAMCZATKA”
ŁÓDŹ
Piotrkowska 19
Telef. 162-23 i 224-66.

UWAGA!
Pracownia kuśnierska na miejscu.

Dr. med.
Mikołaj Bornstein
powrócił.

Ordynuje w chorobach kobiecych
i akuszerji.

TRAUGUTA 9, od 3—5, tel. 223-06.

Dr. med.
HELLER

specjalista chorób skórnych i we-
nerycznych

ul. NAWROT 2.

Przyjmuje do 10 r. i od 4—8 wiecz., w nie-
dziele od 11—2 po południu.
Dla pań spec. od godz. 4—5 p.p.
Dla niezamożnych ceny lecznic.

Homeopata
Dr. Michał Geller

przeprowadził się

na ul. KOPERNIKA Nr. 49.

TEL. 245-50.

przyjmuje we wszystkich chorobach od 9—1
i od 4-7.

Na gwiazdkę!

Na wypłaty!

Eleganckie damskie płaszcze, damskie i mę-
skie swetry i pulowery, Jedwabne i wełniane
towary, biały towar, firanki, kapy, bielizna
pończochy, torebki, boty, koldry i moc innych
artykułów poleca **LEON RUBASZKIN**, ulica
Kilińskiego 44. Stałym klientom nawet bez
wkładu.

DR. MED.

M. Rozental

AKUSZER-GINEKOLOG

11 Listopada nr. 19.

(Konstantynowska). Telefon 223-34.

Przyjmuje od 4 do 7 pop. od 1—2 ppl.
w lecznicy „POMOC”, Limanowskiego

Do akt Nr. E. 1630 1931 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi **LEON
WASOWSKI**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy
Narutowicza nr. 10, na zasadzie art. 1030 U.
P. C. ogłasza, że w dniu 21 grudnia 1931 r.
od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Nowo-
Targowej 26 odbędzie się sprzedaż z przetar-
gu publicznego ruchomości, należących do
firmy „Spółka Bawełn. Cotton Comp” z o. o.
i składających się z 15000 kg. przędzy baw-
wełn. na 50 osnowach, oszacowanych na su-
mę zł. 7,000.

Łódź, dnia 7 grudnia 1931 r.

Komornik L. WAŚOWSKI.

Biżuterje

zegarki na raty, ceny
gotówkowe poleca
„Preciosa” Piotrkow-
ka 123 w podwórzu.

Z powodu wyjazdu
jest do odstąpi-
nia część kina. Zgło-
szenia Pomorska 89
od godz. 5—7 wiecz.

Pokój do wynajęcia
Wiadomość: ulica
Ogrodowa 26, II sien,
m. 8.

Inteligentnych, wy-
mownych akwizyto-
rów poszukuje biuro
„Sfinks”. Główna 9.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetry 1-linowy (4 lamy): przed tekstem i w tekście 50 gr., za tekstem i komunikaty 40 gr., nekro-
logi — 30 gr., zwyczajne za 1 wiersz milim. (strona 8 łamów) 12 gr., ogłoszenia drobne 12 gr., za wyraz najmniejsze
zł. 1,20, dla poszukujących pracy 10 gr., najmniejsze ogłoszenie 1 zł. — Ogłoszenia zamiejscowe o 30 proc. drożej,
firm zagranicznych o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Ceny prenumeraty: miesięcznie w Łodzi zł. 3,60, na prowincji zł. 5,10, za odnośnienie do domu 40 gr. — Prenumeratę przerwać można tylko 1-go i 15-go każdego miesiąca.

Redaktor: Józef Przybylski.

Za wydawnictwo: Edmund Błażewski.

Druk H. Tarkowskiego, Cegielniana 19.